

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑

ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๕

วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์ กรรมการ ทำหน้าที่ประธาน
รองผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. นายชำนาญ พจนา กรรมการ
๓. นายจินต์ วิภาตะกลีต กรรมการ
๔. ศ.พิเศษ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี กรรมการ
๕. รศ.กมลชัย รัตนสกาววงศ์ กรรมการ
๖. นายสุพล ยุติธาดา กรรมการ
๗. นายวิเชียร รัตน์ะพีระพงศ์ กรรมการ
๘. นายเอกศักดิ์ ตริกรุณาสวัสดิ์ กรรมการ
๙. นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.
๑๐. นายพิพัฒน์ เนี่ยวคงศักดิ์ กรรมการและเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.
๑๑. นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายประชา เตรัตน์ ตติราชูการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร
๒. นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ ลากการประชุม
๓. นางสาววิณณา บุณนาค ลากการประชุม
๔. นายชูเกียรติ รัตน์ชัยชาญ ตติราชูการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

นายสมาวิษฐ์ สุพรรณไพ นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง)

๑. นายศตพงษ์ สุนทรารักษ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง
๒. นายผจญ มหันตปัญญา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น)
๑. นายวันชัย จันทรพร ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

๒. นายสัญญาจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
๓. นางสาวสุชวสา	ศรีสุเทพ	นิติกรปฏิบัติการ
ผู้แทนกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ)		
๑. นายสุกิจ	จงสถิตเสถียร	หัวหน้ากลุ่มงานสมาคมและมูลนิธิ ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย
๒. นายสมชัย	เลิศประสิทธิพันธ์	หัวหน้ากลุ่มงานมาตรฐานและระเบียบกฎหมาย
๓. นายกิตติรักษ์	ทัฬหใหญ่	นิติกรปฏิบัติการ
ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว		
๑. นายพิชิต	ปัทมาภรณ์พงศ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. นางชมบุญ	หมดมลทิล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. นายสิทธิชัย	แสนอุ่ม	หัวหน้าส่วนโยธา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากนายประชา เตรีตัน รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร ประธานกรรมการ ดิตราชการ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้นายนิรวิชัย ปุณณกันต์ รองผู้ว่าราชการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ ทำหน้าที่ประธาน ในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุม ครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา
วาระจร ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เป็นเทศบาลตำบลทุ่งกวาว

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า

๑. จังหวัดแพร่รายงานขอจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ เป็นเทศบาลตำบลทุ่งกวาว โดยมีข้อมูลสรุป ดังนี้

๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ปี ๒๕๓๙ มีพื้นที่ ๖.๕๒ ตารางกิโลเมตร จำนวน ๖ หมู่บ้าน ประชากร ๖,๐๑๐ คน (๑,๗๔๗ หลังคาเรือน) รายได้จริงไม่รวมเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๔.๐๗ ล้านบาท รายจ่ายประจำ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๔.๖๗ ล้านบาท เงินสะสม ๑๕.๑๗ ล้านบาท

๑.๒ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว ซึ่งจะครบวาระในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป โดยผ่าน

ประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้สิทธิที่เป็นนามเฉพาะตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๘๕

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจน เห็นควรนำประเด็นข้อพิจารณาดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย พิจารณาให้ความเห็นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ นายสุรพล พงษ์ทศศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบพิจารณาแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจสอบพิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว โดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย เป็นสมาคมที่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬา จึงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการกีฬาแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ การดำเนินกิจการของสมาคมฯ จึงอยู่ในความควบคุมของการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยฯ คณะบุคคลใดซึ่งใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” แสดงว่าเป็นสมาคมซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทยให้ขอรับอนุญาตให้ถูกต้องภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ห้ามมิให้คณะบุคคลใดใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการกีฬาแห่งประเทศไทย อีกทั้งตามมาตรา ๕๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การกีฬาแห่งประเทศไทยมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้แก่สมาคมตามมาตรา ๕๓ ในกรณีสมาคมปฏิบัติกรอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ ต่อมาการกีฬาแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ให้ไว้กับสมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย สมาคมฯ จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยฯ เพราะเหตุที่การกีฬาแห่งประเทศไทยมีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้แก่สมาคมฯ ก่อน เช่น กรณีการใช้ชื่อสมาคมฯ ที่มีคำว่า “แห่งประเทศไทย” มิฉะนั้นสมาคมฯ จะเป็นผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ ซึ่งมีความผิดตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยฯ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดว่าในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล จะต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย ดังนั้น กรมการปกครอง ควรแจ้งให้สมาคมฯ ทราบก่อนที่จะดำเนินการใดๆต่อไป

มติที่ประชุม ให้กรมการปกครอง รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ หรือเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรี

กรณีที่หนึ่ง การพ้นจากตำแหน่งของนายประทีป หอมเพียร นายกเทศมนตรี ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์ กรณีการกระทำการทุจริตการสอบในการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ

กรณีที่สอง เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ดว่ากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับเรื่องหรือและรายงานเกี่ยวกับการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ๒ กรณี ดังนี้

๑.๑ จังหวัดอุดรธานีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายประทีป หอมเพียร นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองอุดรธานี เกี่ยวกับการกระทำการทุจริตการสอบในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ซึ่งมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑.๑.๑ นายประทีป หอมเพียร ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ได้รับทุนการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เข้าศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตสาขาการปกครองท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

๑.๑.๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีได้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่านายประทีป หอมเพียร มีพฤติการณ์ทุจริตในการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว ผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ ๑๐๕๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ปรากฏว่า กรณีของนายประทีป หอมเพียร มีการเข้าเรียนแทนกัน การทำกิจกรรมในรายวิชาวิถีโลกมีการทำกิจกรรมแทนกันและมีการเข้าสอบแทนกัน ผู้เข้าสอบรายวิชาวิถีโลกในการสอบปลายภาค ไม่ใช่ นายประทีป หอมเพียร และคณะกรรมการพิจารณาโทษนักศึกษากระทำความผิดร้ายแรงได้พิจารณาจากรายงานการสอบสวนดังกล่าวแล้วเห็นว่า

(๑) การกระทำของนายประทีป หอมเพียร เป็นการทุจริตการสอบให้ถือว่าผลการสอบในคราวนั้นสอบตกทุกวิชา และเนื่องจากนายประทีป หอมเพียร มิได้เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจทางมหาวิทยาลัยจึงไม่ต้องรายงานต้นสังกัดให้ทราบตามประกาศสถาบันราชภัฏอุดรธานี เรื่อง แนวปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๔

(๒) การกระทำดังกล่าวยังเป็นการทำลายชื่อเสียงของตนเองและมหาวิทยาลัยซึ่งถือว่ามี ความผิดสถานหนักและร้ายแรง ไม่สมควรแก่สภาพของการเป็นนักศึกษาอย่างยิ่งที่มีโทษคือการให้ออกจากสถานศึกษาตามประกาศวิทยาลัยครูอุดรธานี เรื่อง ข้อบังคับความประพฤติของนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓.๕ ข้อ ๕ ข้อ ๑๐.ง. และข้อ ๑๐.๕

(๓) แต่เนื่องด้วยนายประทีป หอมเพียร ได้พ้นจากสภาพการเป็นนักศึกษาด้วยการลาออกแล้ว เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงไม่สามารถที่จะลงโทษได้ เพราะกรณีที่จะลงโทษได้ต้องยังมีสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่ ฉะนั้น คณะกรรมการจึงเห็นสมควรไม่พิจารณาโทษการให้ออกจากสถานศึกษากับนายประทีป หอมเพียร

๑.๑.๓ นายประทีป หอมเพียร ได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลบ้านเกาะ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ต่อมานายประทีป หอมเพียร ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะอีก เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

๑.๑.๔ จังหวัดอุดรธานีพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๔๘ บัญญัติ ประกอบ มาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ได้กำหนดให้ นายกเทศมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีเคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ กรณีของนายประทีป หอมเพียร ยังไม่เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะกรณีทุจริตการสอบแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีจึงไม่สามารถสั่งให้นายประทีป หอมเพียร พ้นจาก

ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะใต้ และไม่สามารถสอบสวนและวินิจฉัยให้นายประทีป หอมเพียร พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะกรณีที่ถูกจัดการสอบได้อีก เนื่องจากบุคคลดังกล่าว ได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะไปแล้ว

๑.๒ จังหวัดร้อยเอ็ดได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้พิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีที่นายบุญศรี นามเมืองรักษ์ นายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ ต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ดว่ากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งมีข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ จังหวัดร้อยเอ็ดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนายบุญศรี นามเมืองรักษ์ นายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง กรณีถูกกล่าวหาว่าละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีที่ศาล จังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๔๕๒๔/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๙๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ว่า เมื่อระหว่างวันที่ เวลาใดไม่ปรากฏ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ เวลากลางวัน ถึงวันที่ใดไม่ปรากฏ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ เวลากลางวัน เวลาใดไม่ปรากฏชุด จำเลยเป็นนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนาเมือง เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ได้อนุมัติโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองผือ หมู่ที่ ๑๘ ได้รับ หนังสือแจ้งจากผู้มีชื่อว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิวาภรณ์ก่อสร้าง ผู้รับเหมา นำเอาเหล็กที่ไม่ได้ขนาดตามแบบแปลน ที่กำหนดมาทำการก่อสร้าง แต่ไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้รับเหมาเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามอำนาจหน้าที่ของจำเลย กลับอนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป อีกทั้งยังอนุมัติให้จ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับเหมาทั้งที่เกิดความเสียหาย แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง ผู้อื่น หรือประชาชน เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองได้รับความเสียหาย เป็นเงิน ๑๑,๐๖๐ บาท เหตุเกิดที่ตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ มีความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๕๗ จำคุก ๒ ปี และปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี และปรับ ๗,๕๐๐ บาท พิจารณาจากรายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยแล้ว เห็นว่า จำเลยปฏิบัติตามความเห็นส่วนใหญ่ของ กรรมการตรวจการจ้าง และความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อย ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษไว้กำหนด ๒ ปี และให้คุมประพฤติจำเลยมีกำหนด ๑ ปี โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อ พนักงานคุมประพฤติ ๔ ครั้ง ให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควร เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ โดยคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้วมีความเห็น ว่า ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ด คดีหมายเลขดำที่ ๔๕๒๔/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๙๙/ ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่า นายบุญศรี นามเมืองรักษ์ รู้ว่าผู้รับจ้างนำเอาเหล็กที่ไม่ได้ขนาด ตามแบบแปลนที่กำหนดมาทำการก่อสร้าง แต่กลับอนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างโดยไม่ได้สั่งการให้ผู้รับจ้างแก้ไข เปลี่ยนแปลงการก่อสร้างตามอำนาจหน้าที่ อีกทั้งยังอนุมัติให้จ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับจ้าง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง ถือได้ว่าเป็นผู้ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจ หน้าที่ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ เห็นควรเสนอให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง แต่เนื่องจากการสั่งให้ ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งในลักษณะดังกล่าวนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๑๙-๑๒๐/๒๕๕๒ จึงเห็นควรรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไป

๑.๒.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดจึงรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ข้อกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๔๘ เบญจ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๔) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

มาตรา ๔๘ ปัญจทศ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ

วรรคสาม เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด

๒.๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สิ้นสุด

๒.๓ คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๓๔๔๖/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ศาลปกครองกลางได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม กล่าวคือ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ขณะนั้นผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปาง ถูกอำเภอทุ่งสงตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำร้องเรียนกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีอาศัยตำแหน่งหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยทุจริต กรณียเรียกและรับเงินจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการโรงไม้หิน ซึ่งในการสอบสวนผู้ฟ้องคดีได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาโดยตลอดต่อมาจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง แต่ยังมีได้แจ้งหรือมีคำสั่งเกี่ยวกับผลการสอบสวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางต่อนายอำเภอทุ่งสง ผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๒ ต่อมาเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางได้สิ้นสุดลงเพราะครบวาระ จึงได้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่และผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางอีกครั้งหนึ่ง และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีวินิจฉัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางของผู้ฟ้องคดีว่าจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือไม่ เนื่องจากผู้ฟ้องคดี

เคยถูกคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของจังหวัดนครศรีธรรมราชสอบสวนกรณีผู้ฟ้องคดีทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในขณะที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปาง ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งผลการวินิจฉัยไปยังประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปาง เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ นั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางและ ขณะดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ถูกจังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีถูกกล่าวหาว่าร่วมกันเรียกและรับเงินจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการโรงโม้หิน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้สรุปว่า มีมูลความจริง ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต แต่ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากการดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวเสียก่อน เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๒ ดังนั้น นายอำเภอทุ่งสงผู้ถูกฟ้องคดีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) เนื่องจากมีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรม ตามมาตรา ๙ (๑๐) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติฯ โดยศาลปกครองกลางเห็นว่า คำวินิจฉัยของนายอำเภอทุ่งสงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๒.๔ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๒๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๒๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาเทศบาล กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ผู้ถูกฟ้องคดี ได้วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลในวาระที่ผ่านมา โดยศาลปกครองสูงสุดมีความเห็นสรุปได้ว่า โดยที่มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับกรณีหรือเหตุที่ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง ซึ่งหมายถึงว่า เมื่อมีกรณีหรือเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นในระหว่างที่ความเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลยังคงมีอยู่ ก็ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลรายนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง ส่วนบทบัญญัติมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว นั้น แม้โดยทั่วไปการสอบสวนและวินิจฉัยเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลที่งเกิดขึ้นในระหว่างที่สมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาเทศบาลรายนั้นยังไม่สิ้นสุดลงก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้มีขีดจำกัดว่า การสอบสวนและวินิจฉัยจะกระทำหลังจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วมิได้ ในทางตรงกันข้ามหากแปลความว่ามีข้อจำกัดเช่นนั้นก็จะทำให้มีการหลีกเลี่ยงผลทางกฎหมายของการสิ้นสุดของสมาชิกภาพจากกรณีหรือเหตุแต่ละเหตุซึ่งมีผลทางกฎหมายแตกต่างกันเสมอ ทั้งยังเป็น การเปิดช่องทางให้มีการกระทำการอันเป็นเหตุต้องห้ามได้เมื่อใกล้ครบวาระหรือจงใจสร้างเหตุการณ์สิ้นสุดของสมาชิกภาพเหตุอื่นขึ้น เพื่อให้สมาชิกภาพของตนสิ้นสุดลงก่อนมีการวินิจฉัย

๒.๕ คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๒๙/๒๕๕๑ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๒๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ศาลปกครองกลางได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของนายกเทศมนตรีไว้สรุปได้ว่า การพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี เนื่องจากเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลสองพี่น้องเป็นเทศบาลเมืองสองพี่น้อง เป็นคนละกรณีกันกับการพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยในกรณีพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลดังกล่าว เป็นกรณีที่พ้นจากตำแหน่งที่มีได้มีการกระทำการอันต้องห้ามใดๆ ตามกฎหมายซึ่งต่างกับกรณีที่นายกเทศมนตรีถูกสอบสวนเพราะเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้นหรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ ตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) อันจะมีผลให้ความเป็น

นายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงและต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เป็นเวลา ๕ ปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๔๘ เบญจ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสองพี่น้องเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล จึงไม่เป็นเหตุให้การสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) โดยคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) ต้องยุติแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) โดยคณะกรรมการสอบสวนยังมีอำนาจหน้าที่จะต้องสอบสวน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๓.๑ กรณีของ นายประทีป หอมเพียร นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะ มีความเห็นดังนี้

(๑) ตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ และตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) กำหนดว่า บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องไม่เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ โดยมาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสาม กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็วเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกเทศมนตรีต้องสิ้นสุดลงเพราะมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ดังนั้น หากมีข้อเท็จจริงใดปรากฏว่า นายกเทศมนตรีผู้ใดเคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติของกฎหมาย ไม่ว่าจะพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายหรือจากถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบแล้ว ก็ย่อมเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ อันจะต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔)

(๒) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖๔ ได้กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ กล่าวคือ (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๕๘/๑ (๓) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า ต้องไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต โดยมาตรา ๖๔ วรรคสอง ได้กำหนดให้นายอำเภอทำการสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเพราะเหตุดังกล่าว การพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๔ (๔) นี้ เป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย คือ กฎหมายกำหนดให้ต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ได้กระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ซึ่งการสอบสวนและวินิจฉัยเพื่อให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องสิ้นสุดลงหรือให้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย เพราะเหตุได้กระทำการที่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายหรือกระทำการฝ่าฝืนตามที่กฎหมายกำหนด โดยได้กระทำในวาระที่ผ่านมาและต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอีกนั้นศาลปกครองได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ ได้แก่

- คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๓๔๔๖/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ศาลปกครองกลางได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม กล่าวคือระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ขณะนั้นผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบลกะปาง ถูกอำเภอทุ่งสงตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำร้องเรียนกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีอาศัยตำแหน่งหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายโดยทุจริต กรณีเรียกและรับเงินจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการโรงโม่หิน ซึ่งในการสอบสวนผู้ฟ้องคดีได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาโดยตลอดต่อมาจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง แต่ยังมีได้แจ้งหรือมีคำสั่งเกี่ยวกับผลการสอบสวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางต่อนายอำเภอทุ่งสง ผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๒ ต่อมา เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางได้สิ้นสุดลงเพราะครบวาระ จึงได้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ และผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางอีกครั้งหนึ่ง และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีวินิจฉัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางของผู้ฟ้องคดีว่าจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือไม่ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเคยถูกคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของจังหวัดนครศรีธรรมราชสอบสวนกรณีผู้ฟ้องคดีทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในขณะที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปาง ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งผลการวินิจฉัยไปยังประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปาง เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๓ นั้น ผู้ฟ้องคดีเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางและขณะดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ถูกจังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีถูกกล่าวหาว่าร่วมกันเรียกและรับเงินจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการโรงโม่หิน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้สรุปว่ามีมูลความจริง ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต แต่ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวเสียก่อน เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๒ ดังนั้น นายอำเภอทุ่งสงผู้ถูกฟ้องคดีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๗ ตี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) เนื่องจากมีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรม ตามมาตรา ๙ (๑๐) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกะปางของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว โดยศาลปกครองกลางเห็นว่า คำวินิจฉัยของนายอำเภอทุ่งสงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๒๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๒๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาเทศบาล กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ผู้ถูกฟ้องคดี ได้วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลในวาระที่ผ่านมา โดยศาลปกครองสูงสุด มีความเห็นสรุปได้ว่า โดยที่มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับกรณีหรือเหตุที่ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง ซึ่งหมายถึงว่า เมื่อมีกรณีหรือเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นในระหว่างที่ความเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลยังคงมีอยู่ ก็ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลรายนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง ส่วนบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว นั้น แม้โดยทั่วไปการสอบสวนและวินิจฉัยเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการสิ้นสุดซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลพึงเกิดขึ้นในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลรายนั้นยังไม่สิ้นสุดลงก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้มีขีดจำกัดว่า การสอบสวนและวินิจฉัยจะกระทำหลังจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วมิได้ ในทางตรงกันข้ามหากแปลความว่ามีข้อจำกัดเช่นนั้นก็จะทำให้มีการหลีกเลี่ยงผลทางกฎหมายของการสิ้นสุดของสมาชิกภาพจากกรณีหรือเหตุแต่ละเหตุซึ่งมีผลทางกฎหมายแตกต่างกันเสมอ ทั้งยัง

เป็นการเปิดช่องทางให้มีการกระทำอันเป็นเหตุต้องห้ามได้เมื่อใกล้ครบวาระหรือจงใจสร้างเหตุการณ์สิ้นสุดของสมาชิกภาพเหตุอื่นขึ้น เพื่อให้สมาชิกภาพของตนสิ้นสุดลงก่อนมีการวินิจฉัย

- คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๒๔/๒๕๕๑ คดีหมายเลขแดงที่ ๙๒๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ศาลปกครองกลางได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของนายกเทศมนตรีไว้สรุปได้ว่า การพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี เนื่องจากเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลสองพี่น้องเป็นเทศบาลเมืองสองพี่น้อง เป็นคนละกรณีกันกับการพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้กระทำการอันต้องห้าม ตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยในกรณีพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลดังกล่าว เป็นกรณีที่พ้นจากตำแหน่งที่ไม่ได้มีการกระทำการอันต้องห้ามใดๆตามกฎหมาย ซึ่งต่างกับกรณีที่นายกเทศมนตรีถูกสอบสวนเพราะเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ ตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) อันจะมีผลให้ความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงและต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เป็นเวลา ๕ ปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๔๘ เบญจ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสองพี่น้องเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล จึงไม่เป็นเหตุให้การสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) โดยคณะกรรมการสอบสวน ตามคำสั่งจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) ต้องยุติแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) โดยคณะกรรมการสอบสวนยังมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องสอบสวน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี) ยังมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อไป

(๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาจากข้อกฎหมาย และความเห็นของศาลปกครองตามคำพิพากษาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แม้ว่าโดยทั่วไปการสอบสวนและวินิจฉัยของนายอำเภอกรณีเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามโดยเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ตามมาตรา ๖๔ (๔) มาตรา ๖๔ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ จะพึงกระทำในระหว่างที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งก็ตาม แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก็ไม่ได้มีข้อจำกัดว่า การสอบสวนและวินิจฉัยนี้จะกระทำภายหลังจากที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งแล้วมิได้ ดังที่ศาลปกครองได้ให้ความเห็นไว้ดังกล่าว ดังนั้น กรณีของนายประทีป หอมเพียร ที่เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ได้กระทำการทุจริตการสอบที่ตนเองได้รับทุนการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ เข้าศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ นั้น จังหวัดอุตรดิตถ์สามารถนำความเห็นของศาลปกครองดังกล่าวมาใช้เทียบเคียงเพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไปได้ กล่าวคือ แม้นายประทีป หอมเพียร จะพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลบ้านเกาะแล้ว นายอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ก็ยังคงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยเกี่ยวกับการเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตของ นายประทีป หอมเพียร ต่อไปได้ หากนายอำเภอเมืองอุตรดิตถ์วินิจฉัยว่า นายประทีป หอมเพียร เป็นผู้มีความผิดในทางทุจริต ก็ย่อมต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไปโดยผลของกฎหมาย ซึ่งผลการวินิจฉัยดังกล่าวอาจนำไปสู่การสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น

นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะของนายประทีป หอมเพียร ตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) มาตรา ๔๘ ปัญจทศ
วรรคสาม และมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ต่อไปได้

๓.๒ กรณีของนายบุญศรี นาเมืองรักษ์ นายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง ก็เช่นเดียวกัน
เมื่อนายบุญศรี นาเมืองรักษ์ ที่เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองได้อนุมัติโครงการ
ปรับปรุงภูมิทัศน์หนองผือ หมู่ที่ ๑๘ และได้รับหนังสือแจ้งจากผู้มีชื่อว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิวาภรณ์ก่อสร้าง
ผู้รับเหมา นำเอาเหล็กที่ไม่ได้ขนาดตามแบบแปลนที่กำหนดมาทำการก่อสร้าง แต่ไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้รับเหมา
เปลี่ยนแปลงแก้ไขตามอำนาจหน้าที่ของจำเลยกลับอนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป อีกทั้งยังอนุมัติให้
จ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับเหมาทั้งที่เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองผู้อื่น หรือประชาชน
เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองได้รับความเสียหาย จนศาลจังหวัดร้อยเอ็ดได้พิจารณาและ
พิพากษาว่าเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ นั้น แม้นายบุญศรี นาเมืองรักษ์ จะได้พ้น
จากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง เพราะครบวาระการดำรงตำแหน่ง และต่อมามองค์การ
บริหารส่วนตำบลนาเมืองได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนาเมือง และนายบุญศรี นาเมืองรักษ์ ได้รับเลือกตั้ง
เป็นนายกเทศมนตรีตำบลนาเมืองอีก นายอำเภอเสลภูมิก็ยังคงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยเกี่ยวกับการเป็นผู้
มีพฤติกรรมในทางทุจริตของนายบุญศรี นาเมืองรักษ์ ต่อไปได้ หากนายอำเภอเสลภูมินิจฉัยว่านายบุญศรี
นาเมืองรักษ์ เป็นผู้มีความผิดในทางทุจริต ก็ย่อมต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไปโดย
ผลของกฎหมาย ซึ่งผลการวินิจฉัยดังกล่าวอาจนำไปสู่การสอบสวนและวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี
ตำบลนาเมืองของนายบุญศรี นาเมืองรักษ์ตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) มาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสาม และ
มาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ต่อไปได้

๓.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาใน
เรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ เกิดความถูกต้อง และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป จึงเห็นควรให้
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้อีกชั้นหนึ่ง
ว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

ทั้งนี้ นายวัลลภ พริ้งพงษ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
ตรวจพิจารณาแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวโดยได้ฟัง
ข้อเท็จจริงจากผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้ว มีความเห็นดังนี้

กรณีหนึ่ง การพ้นจากตำแหน่งของนายประทีป หอมเพียร นายกเทศมนตรีตำบล
บ้านเกาะ อำเภอเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์ กรณีการกระทำการทุจริตการสอบในการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านเกาะ โดยคณะกรรมการพิจารณาโทษนักศึกษากระทำผิดวินัยร้ายแรง พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการ
ทุจริตการสอบ และยังเป็นการทำลายชื่อเสียงของตนเองและมหาวิทยาลัย ซึ่งถือว่ามีความผิดสถานหนัก
และร้ายแรง ไม่สมควรแก่สภาพของการเป็นนักศึกษา โดยมีโทษให้ออก แต่เนื่องจากนายประทีปฯ ได้พ้น
จากสภาพการเป็นนักศึกษาด้วยการลาออก เห็นควรไม่พิจารณาโทษการให้ออกจากสถานศึกษา กรณีนี้จะ
ถือว่านายประทีปฯเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามเพราะเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ หรือไม่

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ เห็นว่า ตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องไม่เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายประทีปฯ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะ ยังไม่เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ นายประทีปฯ จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ

แต่เนื่องจาก ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ “ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นว่านายกเทศมนตรี มีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งก็ได้” ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ คำว่า “ประพฤติ” หมายความว่า “ความเป็นไปอันเกี่ยวข้องด้วยการกระทำหรือปฏิบัติตน” ดังนั้น ความประพฤติตามบทบัญญัตินี้ จึงหมายความว่า ความเป็นไปอันเกี่ยวข้องด้วยการกระทำหรือปฏิบัติตน ที่บุคคลนั้นเคยกระทำความผิดกรรมใดไว้พฤติกรรมนั้นย่อมติดตัวบุคคลดังกล่าวอยู่ ซึ่งเทียบเคียงได้กับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จเลขที่ ๖๕๗/๒๕๔๑ เรื่อง การล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และการออกจากตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ จากความหมายดังกล่าวคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ เห็นว่าพฤติกรรมในการทุจริตในการสอบดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีอันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล ทั้งนี้ เป็นดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัด หากเห็นว่าการกระทำของนายกเทศมนตรีตำบลบ้านเกาะ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อสั่งให้นายกเทศมนตรีดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ก็ได้

กรณีที่สอง เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายบุญศรี นามเมืองรักษ์ นายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด กรณีต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ดว่า กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายบุญศรีฯ นายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง ต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ดตามคดีหมายเลขดำ ที่ ๔๕๒๔/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดง ที่ ๓๕๙๙/๒๕๕๔ อ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ว่า กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง เนื่องจากนายบุญศรีฯ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองและเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ได้อนุมัติโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองผือ หมู่ที่ ๑๘ โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิวาภรณ์ก่อสร้าง ผู้รับเหมา นำเอาเหล็กที่ไม่ได้ขนาดตามแบบแปลนที่กำหนดมาทำการก่อสร้าง แต่ไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้รับเหมาเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามอำนาจหน้าที่กลับอนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป อีกทั้งยังอนุมัติให้จ่ายเงินค่าจ้างให้กับผู้รับเหมาทั้งที่เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง ผู้อื่น หรือประชาชน เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง ได้รับความเสียหาย เป็นเงิน ๑๑,๐๖๐ บาท เหตุเกิดที่ตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ มีความผิดตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ จำคุก ๒ ปี และปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพ จึงให้รอการลงโทษไว้กำหนด ๒ ปี ซึ่งกรณีนี้ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่สามารถเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้นายบุญศรีฯ นายเทศมนตรีตำบล นาเมืองพ้นจากตำแหน่ง เพราะละเอียดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ได้ เนื่องจากเป็นการกระทำในขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมือง แต่ผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถนำความประพฤตินายบุญศรีฯ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเมืองตามที่ศาลจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่ตนดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง ว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ แล้วเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ได้เช่นเดียวกันกับกรณีนี้หนึ่ง

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๔๕ น.

(นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จดยางานการประชุม

(นายพิพัฒน์ เนี่ยวคงศักดิ์)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๒๐๓๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทหรือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานจ้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

อ้างถึง วิทยุสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๓๗.๔/๘๙๙ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดสกลนครได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานจ้าง กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้นายประมวล์ชัยสิงห์คาม นายกเทศมนตรีตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากได้ประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ฉบับที่ไม่ผ่านการพิจารณาของสภาเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาและผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครไม่ได้ให้ความเห็นชอบทำให้เทศบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาได้ประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ฉบับที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งไม่ได้กำหนดงบประมาณรายจ่ายสำหรับจ่ายเป็นค่าตอบแทนรายเดือนให้แก่พนักงานจ้างเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาจำนวน ๑๗ คน ที่เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาได้ดำเนินการสรรหาและทำสัญญาจ้างตามเทศบัญญัติฉบับที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนแก่พนักงานจ้างดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้กำหนดมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้างสำหรับเทศบาลไว้ กล่าวคือ เทศบาลจะต้องกำหนดตำแหน่งของพนักงานจ้างและเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาล ตามนัยข้อ ๕ ต้องกำหนดจำนวนพนักงานจ้าง โดยจัดทำเป็นกรอบอัตรากำลัง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานเทศบาล โดยพิจารณาถึงการใช้งบประมาณของเทศบาลให้มีความเหมาะสม และนำแนวทางและแบบในการจัดทำแผนอัตรากำลังสามปีของเทศบาลมาใช้โดยอนุโลมตามนัยข้อ ๑๒ สำหรับการจ้างพนักงานจ้างนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลก่อนจึงทำสัญญาจ้างได้ โดยพนักงานจ้างตามภารกิจและพนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ทำสัญญาจ้างไม่เกินคราวละสี่ปี สำหรับพนักงานจ้างทั่วไปให้ทำสัญญาจ้างไม่เกินคราวละหนึ่งปี หรือตามโครงการที่มีกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดลงไว้ โดยอาจมีการต่อสัญญาได้ ทั้งนี้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละเทศบาล และใช้แบบสัญญาจ้างให้เป็นไปตามท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้ โดยให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างกับผู้ที่ได้รับการสรรหาหรือการเลือกสรรเป็นพนักงานจ้าง ตามนัยข้อ ๙ ทั้งนี้การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้างจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และใช้วิธีการตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนครฉบับนี้ โดยต้องยึดหลักสมรรถนะความเท่าเทียมในโอกาส และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และพนักงานจ้างมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนดไว้แนบท้ายประกาศ ภายในหลักเกณฑ์เรื่องการจ่ายค่าตอบแทนที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนครฉบับนี้

/หาก ...

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาได้พิจารณาสรรหาหรือเลือกสรรพนักงานจ้างจนกระทั่งได้ทำสัญญาจ้างผู้ได้รับการสรรหาหรือเลือกสรรตามประกาศของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าวแล้ว และพนักงานจ้างได้ปฏิบัติงานให้กับเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาเป็นไปตามสัญญาจ้าง เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานจ้างตามสัญญาที่ทำไว้ต่อกัน ตามนัยหลักเกณฑ์เรื่องการจ่ายค่าตอบแทนที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๕ ได้ให้ความหมายคำว่า “งบประมาณ” หมายความว่า “แผนงาน หรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่าย แสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน การตั้งงบประมาณ คือ การแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน” งบประมาณประจำปีของเทศบาลนั้น ต้องตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติ ตามมาตรา ๖๕ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น เทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาลก็คือเทศบัญญัติที่กำหนดแผนงานหรืองานและงบประมาณที่จะดำเนินการตามแผนงานหรืองานนั้นที่อยู่ในรูปตัวเลขจำนวนเงิน ซึ่งเทศบาลต้องใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานและจำนวนงบประมาณที่ตั้งไว้ตามเทศบัญญัติงบประมาณ เมื่อเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนามีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานจ้างตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกันตามที่กล่าวมาแล้ว จะงดเว้นไม่จ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานจ้าง เพราะเหตุที่เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ตั้งงบประมาณไว้มิได้เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาอาจแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการโอนแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือจากเงินอื่นที่เทศบาลมีอยู่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือระเบียบนั้นกำหนดไว้

อนึ่ง หากเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาเห็นว่า กรณีดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาหรือบุคคลใด อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนา เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนาต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป เช่น ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประวิสุทธิ เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๒๐๕๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทหรือเกี่ยวกับการอนุญาตให้ก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ลับ ที่ นศ ๐๐๓๗.๔/๔๒๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๓๗๘๓ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่มีผู้ร้องเรียนกล่าวโทษองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสัง อำเภอบึงใหญ่ อนุญาตให้บริษัททุ่งสังกรีน จำกัด ก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังชีวมวลในพื้นที่โดยไม่ได้ชี้แจงให้ประชาชนในชุมชนทราบและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนแต่อย่างใด นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหารือของจังหวัดนครศรีธรรมราชดังกล่าว มีลักษณะทำนองเดียวกันกับที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคยให้ความเห็นไว้ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๗๘๓ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงขอให้จังหวัดนครศรีธรรมราชนำความเห็นดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ปะริสุทโธ เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ กท๗๘๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทหารีเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ลับ ที่ สป ๐๐๓๗.๔/๕๔๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดสระบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่มีผู้ร้องเรียน กล่าวหาสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน อำเภอเมืองสระบุรี มีมติให้บริษัท สระบุรี เอ โคอเจนเนอเรชั่น จำกัด ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าโดยไม่แจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า ไม่ศึกษาประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งไม่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๖ กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ (๑) ให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (๒) พิจารณา และให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และ (๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับ ของทางราชการ

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสระบุรีหรือมาปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ บริษัท สระบุรี เอ โคอเจนเนอเรชั่น จำกัด ได้มีหนังสือที่ SAC O ๐๒๑๐/๐๐๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชันแจ้งว่า บริษัท สระบุรี เอ โคอเจนเนอเรชั่น จำกัด เป็นผู้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP) ที่ผลิตไฟฟ้าและไอน้ำเพื่อการจำหน่าย มีกำลังการผลิต ๑๑๔ เมกะวัตต์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลลิ่งชัน อำเภอเมืองสระบุรี ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ที่ประชุมประชาคม การศึกษาดูงานโรงไฟฟ้าแก่งคอย ๑ และโรงไฟฟ้าแก่งคอย ๒ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environment Impact Assessment : EIA) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และรายงานดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการพลังงาน (คชก.) แล้ว ในการนี้ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชันซึ่งเป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ ที่โรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ตั้งอยู่ ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณารายละเอียดโครงการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ บริษัท สระบุรี เอ โคอเจนเนอเรชั่น จำกัด จึงประสงค์ที่จะขอเข้าชี้แจงรายละเอียดโครงการดังกล่าวต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน เพื่อประกอบการพิจารณามีมติเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ บรรดาการยื่นขออนุญาตที่ทาง บริษัทได้ดำเนินการไว้กับทางองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชันนั้น บริษัทยินดีที่จะดำเนินการตามที่กฎหมายที่ /เกี่ยวข้อง ...

๒๕

เกี่ยวข้องกำหนดทุกประการ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้มีการเสนอญัตติ เรื่อง ขอเข้าชี้แจงรายละเอียดโครงการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ตามหนังสือของบริษัทที่ SAC O ๐๒๑๐/๐๐๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นได้ร่วมกันพิจารณา โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นได้พิจารณาญัตติดังกล่าวในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และเมื่อได้พิจารณาในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง การขอเข้าชี้แจงรายละเอียดโครงการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นได้เชิญตัวแทนของบริษัทชี้แจงรายละเอียดโครงการ ซึ่งตัวแทนของบริษัทดังกล่าวได้ชี้แจงสรุปได้ว่า บริษัทประสงค์จะมาชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น เนื่องจากหลังจากที่บริษัทได้ดำเนินการมาช่วงระยะเวลาหนึ่ง ได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การขออนุญาตก่อสร้างเป็นไปตามขั้นตอนตามกฎหมายต่าง ๆ เช่น การขออนุญาตก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำทางน้ำ เรื่องก่อสร้างโรงงานได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือก่อสร้างอาคารจะต้องขออนุญาตต่อไป และการมีมติหรือไม่มิตินขององค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นก็ไม่มีผลผูกพันทางการอนุญาตต่าง ๆ เพราะว่าการสร้างโรงงวนไฟฟ้าไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย แต่เนื่องจากบริษัทมีนโยบายว่า เมื่อมาอยู่กับชุมชนควรสร้างความเจริญ มาสร้างงานในพื้นที่ จึงอยากรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ว่าประชาชนในพื้นที่รู้สึกอย่างไรกับโรงงานไฟฟ้า มีปัญหาหรือไม่ ยอมรับหรือไม่ เพื่อผลในการดำเนินการต่อไป เพื่อสร้างสถานะความมั่นคง เช่น การกู้ยืมเงิน หรือเพื่อเตรียมการนำเงินมาลงทุน ว่าจะมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด โดยประสงค์จะถามความเห็นจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ผ่านการเลือกตั้ง เป็นตัวแทนอันชอบธรรมของประชาชน เพื่อที่จะได้ดำเนินการโครงการต่อไปได้อย่างราบรื่น ดังนั้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า วัตถุประสงค์ในการพิจารณาเรื่องนี้ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น ตามที่บริษัท สระบุรี เอ โคเจนเนอเรชั่น จำกัด ทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นเพื่อขอเข้าชี้แจงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้น และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นนำไปเสนอเป็นญัตติให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นพิจารณานั้น มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการโรงไฟฟ้าสระบุรี เอ ของบริษัท สระบุรี เอ โคเจนเนอเรชั่น จำกัด เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการของบริษัทนั่นเอง มิใช่เป็นการพิจารณาในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์จะรับฟังคำชี้แจงดังกล่าว ก็เพียงแต่รับทราบไว้เท่านั้น หรือหากพบปัญหาหรือมีประเด็นใดเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของโรงไฟฟ้าพื้นที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นที่จะต้องเข้าไปควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินการใดให้เป็นไปตามกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลังชั้นมีข้อสงสัยในเรื่องนั้น ก็อาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๖ (๓) โดยการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย เช่น การตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

/๒. ส่วนประเด็น ...

๒. ส่วนประเด็นการดำเนินโครงการหรือกิจการใดที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนหรือประชาชนนั้น ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว และมาตรา ๖๗ วรรคสอง กำหนดว่า การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว หน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินกิจการหรืออนุญาตในเรื่องใดที่อยู่ในขอบที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งการอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้านั้น เป็นอำนาจของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ โดยกฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดให้การอนุญาตเกี่ยวกับกรณีการปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานด้วย เพียงแต่ต้องขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายใดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบในการอนุญาตให้ประกอบกิจการไฟฟ้าเสียก่อน

๓. กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ นั้น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดว่า ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอดังกล่าว ให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้ นายอำเภอเมืองสระบุรีจึงสามารถกำกับดูแลสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งชั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายได้ เช่น การชี้แจงแนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ สำหรับการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามมาตรา ๔๑ กำหนดว่า เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ เมื่อมีกรณีดังกล่าวหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย ดังนั้น การยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เคยให้แนวทางปฏิบัติแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

ในการเสนอ ...

ในการเสนออุทธรณ์ศาลได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๑๓/ว ๑๓๗๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ว่า ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบโดยถือเป็นมาตรการขั้นสุดท้าย และควรมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ศาลเทศบาลได้ดำเนินการหรือเชื่อแน่ว่าจะดำเนินการไปในทางที่จะเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) ศาลเทศบาลได้กระทำการละเมิดต่อพระราชบัญญัติเทศบาลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ศาลเทศบาลทำการปรึกษาหารือกันในเรื่องการเมืองแห่งรัฐหรือจงใจกระทำละเมิดต่อกฎหมายอย่างอื่น

(๓) เมื่อมีเหตุผลปรากฏเป็นที่แน่ชัดว่าสมาชิกสภาเทศบาลไม่อาจดำเนินการประชุมร่วมกันให้ชอบด้วยระเบียบการประชุมได้ หรือเมื่อปรากฏว่าสภาเทศบาลไม่อาจดำเนินกิจการของสภาเทศบาลต่อไปได้อันมิใช่เนื่องจากเหตุนอกเหนืออำนาจ

(๔) สภาเทศบาลละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ บังคับไว้ให้ จำต้องกระทำ

ดังนั้น จังหวัดสระบุรีจึงสามารถนำแนวทางดังกล่าวมาใช้เทียบเคียงในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชันได้ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ความเหมาะสม และพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งกรณี เพื่อที่จะได้ใช้วิธีการกำกับดูแลสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชันให้ถูกต้องเหมาะสมแก่กรณีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประวิสุทธิ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๔-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท ๐๘๐๔.๓ / ๑๒๒๗๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หรือเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงแก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร

อ้างอิง หนังสือจังหวัดยโสธร ที่ ยส ๐๐๓๗.๔/๘๒๓๑ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔

ตามที่จังหวัดยโสธรได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอร้องเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีมีผู้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของนายสิทธิศักดิ์ ทวยทน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงแก ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์เอกชน และได้รับเงินค่าตอบแทนจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จึงมีสถานะเป็นลูกจ้างของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อันเป็นการกระทำการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๗ และจังหวัดยโสธรมีความเห็นว่า นายสิทธิศักดิ์ ทวยทน ไม่มีสถานะเป็นลูกจ้างหรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ (๑) บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น และมาตรา ๒๖๗ ได้กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖๕ มาใช้บังคับกับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วย เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งหรือดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็ได้ด้วย โดยมาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ได้กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ มาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๘ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

๒. คำว่า “ลูกจ้าง” นั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ลูกจ้าง” ไว้หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้าง โดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๕ ได้บัญญัติว่า อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้ และคำว่า “ลูกจ้าง” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๗ นี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยให้ความเห็นไว้ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒ - ๑๓/๒๕๕๑ เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรี สรุปได้ว่า คำว่า “ลูกจ้าง” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ ซึ่งบัญญัติห้ามนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี เป็นลูกจ้าง ของบุคคลใด เพื่อให้การปฏิบัติ / หน้าที่ ...

หน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นไปโดยชอบ ป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ อันจะก่อให้เกิดสถานการณ์ขาดจริยธรรมซึ่งยากต่อการตัดสินใจ ทำให้ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งค้ำถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์สาธารณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่จึงขัดกันในลักษณะที่ประโยชน์ส่วนตัวจะได้มาจากการเสียไปซึ่งประโยชน์สาธารณะ การทำให้เจตนาธรรมของรัฐธรรมนูญดังกล่าวบรรลุผลจึงมิใช่แปลความคำว่า “ลูกจ้าง” ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ เพียงหมายถึงลูกจ้างตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือตามกฎหมายภาษีอากร เท่านั้น ดังนั้น คำว่า “ลูกจ้าง” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ จึงมีความหมายกว้างกว่าคำนิยามของกฎหมายอื่น โดยต้องแปลความตามความหมายทั่วไป ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ลูกจ้าง” ว่า หมายถึง “ผู้รับจ้างทำการงาน ; ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” โดยมีได้ค้ำว่าจะมีการทำสัญญาจ้างเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ หรือได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง สิ้นจ้าง หรือค่าตอบแทนในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินอย่างอื่น หากมีการตกลงเป็นผู้รับจ้างทำการงานแล้ว ย่อมอยู่ในความหมายของคำว่า “ลูกจ้าง” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ ทั้งสิ้น มิฉะนั้นผู้เป็นลูกจ้าง รับค่าจ้างเป็นรายเดือนในลักษณะสัญญาจ้างแรงงาน เมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ก็สามารถทำงานต่อไปได้ โดยเปลี่ยนค่าตอบแทนจากค่าจ้างรายเดือนมาเป็นสินจ้างตามการงานที่ทำได้

๓. ระเบียบบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ฉบับที่ ๑๓๓ ว่าด้วย ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต (ปณอ.)” ไว้ หมายความว่า ที่ทำการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด กำหนดให้จัดตั้งขึ้นโดยการตั้งบุคคลภายนอกซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ให้เป็นตัวแทนในการให้บริการไปรษณีย์ บริการการเงิน บริการโทรเลขและอื่น ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ ในนามของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และให้ความหมายของคำว่า “ผู้รับตั้ง” หมายความว่า บุคคลภายนอกที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตั้งให้เป็นตัวแทนดำเนินงานที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตภายใต้เงื่อนไขของบริษัท และคำว่า “ค่าตอบแทน” หมายความว่า ผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จ่ายให้ผู้รับตั้ง เพื่อเป็นการตอบแทนในการรับเป็นตัวแทนดำเนินงานที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต

ระเบียบบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ฉบับดังกล่าว หมวด ๓ ข้อ ๑๘ ยังได้กำหนดเงื่อนไขการเป็นผู้รับตั้งไว้ว่า การขอเป็นตัวแทนดำเนินงานที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตต้องประกอบด้วยเงื่อนไข ดังนี้

- ผู้รับตั้งต้องเป็นนิติบุคคล ซึ่งจดทะเบียนประกอบธุรกิจตามกฎหมายไทยหรือบุคคลธรรมดาที่มีความมั่นคงทางธุรกิจหรือมีสภาพทางสังคมเป็นที่น่าเชื่อถือ

- มีสถานที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นหลักแหล่งแน่นอนในท้องที่ที่ขอจัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต

- มีโรงเรือนหรืออาคารสถานที่ซึ่งมีที่ตั้งและสภาพอยู่ในเกณฑ์ที่จะใช้เป็นที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตได้

- สามารถดำเนินงานที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตได้ตามวันเวลาที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตกำหนด ทั้งนี้ ผู้รับตั้งจะประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปด้วยหรือไม่ก็ได้แต่ต้องไม่ทำให้งานที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเสียหาย

/ - ที่ทำการ ...

- ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตรับจ่าย จะต้องมิหรือจัดหายานพาหนะสำหรับนำจ่ายในพื้นที่เขตจ่ายรับผิดชอบ

- ผู้รับตั้ง (บุคคลธรรมดา) ผู้ทำการ ผู้ช่วยปฏิบัติงาน ต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะมีอายุไม่เกิน ๖๕ ปี มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) หรือเทียบเท่า มีสุขภาพร่างกาย จิตใจสมบูรณ์ และมีความประพฤติเรียบร้อย รวมทั้งสามารถดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (สำหรับผู้รับตั้งที่เป็นนิติบุคคลต้องมีผู้ทำการที่บรรลุนิติภาวะสามารถดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้รับตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ทั้งนี้ หากมีความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของผู้ทำการ ผู้รับตั้งต้องเป็นผู้รับผิดชอบทุกกรณี)

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์ตามระเบียบบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ฉบับที่ ๑๓๓๓ ว่าด้วย ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังกล่าวแล้ว เห็นว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ดังกล่าวประสงค์จะตั้งบุคคลภายนอกให้เป็นตัวแทนในการให้บริการไปรษณีย์ บริการการเงิน บริการโทรเลขและอื่นๆ ทั้งในและระหว่างประเทศในนามของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มิใช่การจ้างบุคคลอื่นให้ทำกิจการงานดังกล่าวโดยได้รับค่าจ้าง ซึ่งการเป็นตัวแทนนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ ได้กำหนดไว้ว่า อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือสัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าตัวการ และตกลงจะทำการดั่งนั้น และมาตรา ๘๐๓ กำหนดว่า ตัวแทน ไม่มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จ เว้นแต่จะได้มีข้อตกลงกันไว้ในสัญญาว่ามีบำเหน็จ หรือทางการที่คู่สัญญาประพฤติดต่อกันนั้นเป็นปรียายว่ามีบำเหน็จ หรือเคยเป็นธรรมเนียมมีบำเหน็จ

เมื่อข้อเท็จจริงที่จังหวัดยโสธรหรือมาปรากฏว่า นายสิทธิศักดิ์ หวยหน ได้รับอนุญาตจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้เป็นผู้รับตั้งที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตชนิดรับจ่าย ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ที่ ๙ ตำบลบึงแก อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยใช้ชื่อว่า “ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตมหาชนะชัย ๑๐๑ (บึงแก)” ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นตัวแทนเพื่อกระทำการแทนบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตามที่ตกลงกันไว้ อันมิใช่เรื่องการตกลงจ้างบุคคลอื่นมาทำงานให้ อันจะถือว่าเป็นผู้รับจ้างทำงานแล้ว การที่จังหวัดยโสธรมีความเห็นว่า นายสิทธิศักดิ์ หวยหน ไม่มีสถานะเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นพ้องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิทธิ์โฮ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๒๕๐๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการให้เงินอุดหนุนแก่ชุมชนเพื่อซ่อมแซมเรือยาวแข่งขัน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดหนองคาย ที่ นค ๐๐๓๗.๔/๙๐๖๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดหนองคายได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอรื้อเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาล กรณีที่เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ อำเภอศรีเชียงใหม่ ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ชุมชนวัดหาดประทุมเพื่อซ่อมแซมเรือยาวเพื่อใช้ในการแข่งขันในงานประเพณีแข่งขันเรือยาว และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๖ (จังหวัดอุดรธานี) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๑๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ให้เรียกเงินคืน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งจังหวัดหนองคายพิจารณาแล้วเห็นว่า การอุดหนุนเพื่อซ่อมแซมเรือยาวดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เพราะชมรมเรือยาวไม่ได้เป็นส่วนราชการ การซ่อมแซมเรือยาวควรเป็นหน้าที่ของผู้ครอบครองที่จะดำเนินการเอง ส่วนการอุดหนุนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดต้องเป็นการอุดหนุนประเพณี เช่น กิจกรรมการแข่งขันเรือหรือซ่อมแซมเรือที่อนุรักษ์ไว้เป็นวัตถุโบราณ จึงขอรื้อว่าความเห็นของจังหวัดหนองคายถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๐ ได้กำหนดว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล คือ (๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๑๑) ได้กำหนดว่า ให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “จารีตประเพณี” หมายความว่า ประเพณีที่นิยมและประพฤติกันสืบมา ถ้าฝ่าฝืนถือว่าเป็นผิดเป็นชั่ว “วัฒนธรรม” หมายความว่า สิ่งที่ทำ ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ “ศิลปะ” หมายความว่าฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วัตถุพิสดาร “ภูมิปัญญา” หมายความว่า พื้นความรู้ความสามารถ และคำว่า “บำรุง” หมายความว่า ทำให้เจริญ การแข่งขันเรือยาวประเพณีนั้นอาจถือเป็นวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นได้ หากการประกอบกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นนั้นรวมทั้งการประพฤติการปฏิบัติตนของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องนั้น อย่างไรก็ตาม แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหน้าที่ในการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นก็ตาม แต่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ จะต้องกระทำในลักษณะเป็นการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เป็นต้นว่า การส่งเสริมในการจัดงานเกี่ยวกับประเพณีหรือวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์ไว้ มิใช่ก้าวล่วงไปกระทำในลักษณะเป็น

/การช่วยเหลือ ...

หรืออำนาจหน้าที่ของเทศบาล/กระทรวง

การช่วยเหลือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนั้น หากการจัดงานประเพณีแข่งขันเรือยาวดังกล่าว ได้กระทำสืบเนื่องกันมาจนถือเป็นวัฒนธรรมอันดีที่สร้างความเจริญงอกงามให้แก่ท้องถิ่นนี้แล้ว เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ก็สามารถส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวได้โดยต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อบำรุงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามดังกล่าว แต่การที่เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่เข้าไปอุดหนุนเพื่อซ่อมแซมเรือยาวให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์นำไปใช้ในการแข่งขันเพื่อแสวงหารางวัลตามที่หาหรือมาเช่นนี้ มิอาจถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อบำรุงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นดังกล่าว

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยได้วางหลักเกณฑ์ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๑๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยวางหลักเกณฑ์ไว้ว่า หน่วยงานที่จะขอรับเงินอุดหนุน ได้แก่ องค์กรประชาชน เช่น กลุ่ม หรือชุมชน ที่มีการบริหารภายใน มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ข้อตกลงของกลุ่ม หรือชุมชน และมีการดำเนินการจนเป็นที่ยอมรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการ/กิจกรรมที่ขอรับเงินอุดหนุนต้องเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเองได้ ประชาชนในเขตพื้นที่ได้รับประโยชน์โดยตรง และต้องพิจารณาถึงสถานะการคลังด้วย กรณีที่เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ได้อุดหนุนงบประมาณให้แก่ชุมชนวัดหาดประทุม จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปซ่อมแซมเรือยาวสำหรับการแข่งขันดังกล่าวเพื่อแสวงหารางวัลและเงินรางวัลให้กับผู้แข่งขัน ประชาชนในเขตพื้นที่ไม่ได้รับประโยชน์โดยตรง จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประวิสุทธิ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๓๒๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการลงมติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๓๗.๔/๑๔๗๘๙ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดสระบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการลงมติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ อำเภอหนองแขง กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบได้ทำการพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อถังขยะ จำนวน ๑๑๕ ใบ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง ประจำปี ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม จำนวน ๗ เสียง ไม่เห็นชอบ จำนวน ๕ เสียง และงดออกเสียง ๑๒ คน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจ่ายขาดจากเงินสะสมได้ไม่เกินร้อยละสี่สิบของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนของปีนั้น โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไขที่ระเบียบฉบับนี้กำหนดไว้

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๖ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๘ วรรคสอง ได้กำหนดให้การลงมติของที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๖ ก็ได้กำหนดว่า การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติเป็นอย่างอื่น การลงมติที่ถือเสียงข้างมากดังกล่าวนี้ หมายถึง เสียงส่วนใหญ่ที่ออกเสียงลงคะแนนว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ส่วนการงดออกเสียงนั้นไม่สามารถนำมานับรวมเป็นเสียงที่เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบได้ เมื่อการพิจารณาเพื่อมีมติจ่ายขาดเงินสะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีกฎหมายและระเบียบกำหนดเกี่ยวกับการนับคะแนนเสียงไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องถือเอาเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ ดังนั้น เมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบได้ลงมติจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อถังขยะ เป็นเงิน ๙๗,๗๕๐ บาท โดยออกเสียงเห็นชอบจำนวน ๗ เสียง ไม่เห็นชอบ จำนวน ๕ เสียง และงดออกเสียง ๑๒ คน จึงต้องถือเอาคะแนนเสียงที่ให้ความเห็นชอบเป็นเสียงข้างมาก

/- ๒. ระเบียบ ...

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘๑ กำหนดว่า เมื่อนับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ประธานสภาท้องถิ่นต้องประกาศคะแนนเสียงให้ที่ประชุมทราบทันที ถ้าเรื่องใดกฎหมายบัญญัติว่าต้องมีคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใดเป็นพิเศษแล้วก็ให้ประกาศด้วยว่าได้มีคะแนนเสียงข้างมากครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ด้วย ดังนั้น ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบต้องประกาศคะแนนเสียงในการพิจารณาและลงมติในญัตติการจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวให้ที่ประชุมทราบทันทีด้วย ซึ่งเมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบ สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ในวาระการพิจารณาญัตติการจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าว มีการสรุปผลการลงมติในตอนท้ายของการพิจารณาญัตตินี้ว่า “มติที่ประชุมสภาเห็นชอบ ๗ คน ไม่เห็นชอบ ๕ คน จดออกเสียง ๑๒ คน” จังหวัดสระบุรีจึงควรสอบสวนข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเสียก่อนว่าในการประชุมเพื่อพิจารณาญัตติดังกล่าว ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบได้ประกาศคะแนนเสียงให้ที่ประชุมทราบหรือไม่ อย่างไร อย่างไรก็ตาม การที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบไม่ประกาศคะแนนเสียงทันที แต่ได้มีการสรุปผลการออกเสียงให้ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบทราบดังกล่าว ยังมีอาจถือได้ว่า เป็นกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาญัตติการจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวที่จะมีผลถึงกับทำให้การพิจารณาและลงมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบที่กระทำไปแล้วต้องเสียไป นายอำเภอหนองแซงในฐานะเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้นำตกเดือนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกบปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบดังกล่าวต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิทธิ์ เหมทานนท์)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๓๕๔๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองคการบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชุมพร ที่ ขพ ๐๐๓๗.๔/๐๑๗๐๐๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดชุมพรได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองคการบริหารส่วนตำบล กรณีที่นายธเรศวร ออบแพทย์ นายกองคการบริหารส่วนตำบลหาดยาย อำเภอลี้สงวน ได้ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย แต่นายธเรศวร ออบแพทย์ ยังคงดำรงตำแหน่งนายกองคการบริหารส่วนตำบลหาดยายเรื่อยมาจนกระทั่งครบวาระในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๔ (๔) ประกอบกับมาตรา ๕๘/๑ ได้กำหนดให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ กล่าวคือ (๒) เป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น หากมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกองคการบริหารส่วนตำบลผู้ใดถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายก็ย่อมเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองคการบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ อันจะต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายมาตรา ๖๔ (๔) ตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย

๒. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๖๐๕/๒๕๕๑ กรณีที่มีสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย แต่สมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาดังกล่าวยังคงปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา โดยเทศบาลเมืองศรีราชาได้ทราบว่สมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาผู้นี้เป็นบุคคลล้มละลายในภายหลัง โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีความเห็นสรุปได้ว่า เมื่อพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้กำหนดเรื่องการออกจากตำแหน่งภายหลังจากที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง กรณีจึงต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งตามมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า

/- การออกจาก ...

การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากลับมาภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่ง หรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง ประกอบกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดรองรับบรรดาการกระทำ ของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่ง เช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น แม้ว่าสมาชิกสภาเทศบาล ผู้นี้จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษา ก็ตาม แต่เมื่อบุคคลดังกล่าวยังคงปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลมาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้การรับค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่น ๆ อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า เป็นการรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงิน ดังกล่าวคืนได้

กรณีของนายธเรศวร อบแพทย์ ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หาดยาย อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ ต่อมา นายธเรศวร อบแพทย์ ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๙ แต่ยังคงดำรงตำแหน่ง และปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหาดยายเรื่อยมา ดังนั้น จังหวัดชุมพรจึงสามารถพิจารณาเรื่องนี้ โดยเทียบเคียงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๕๑ ดังกล่าวได้

อนึ่ง นายธเรศวร อบแพทย์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหาดยาย มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดยายให้เป็นไปตามกฎหมาย และควบคุม และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดยายตามกฎหมาย ตามมาตรา ๕๙ (๑) และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ หากปรากฏว่า นายธเรศวร อบแพทย์ ได้ทราบคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ที่พิพากษาให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๙ และรู้ว่าเหตุดังกล่าวเป็นเหตุ แห่งการพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพราะมีลักษณะต้องห้าม ของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบมาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วกลับปกปิดไม่ดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการให้

/- ตนเอง ...

ตนเองยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปอันเป็นการมิชอบ ซึ่งหากจังหวัดชุมพรเห็นว่าเป็นการกระทำผิดทางอาญา และจะต้องรับผิดในทางอาญาแล้ว จังหวัดชุมพรก็ต้องตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสฺุทธิ เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๓๓๓๓๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง หารือการจัดทำละครอิงประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างอิง หนังสือจังหวัดสุโขทัย ที่ สท ๐๐๓๗.๔/๗๔๘๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัยประสงค์จะดำเนินการจัดทำละครอิงประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์สุโขทัยสมัยเป็นราชธานีให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ (๗ ทวิ) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๑๘) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง กล่าวคือ (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว และ (๑๘) การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ (๑๕) และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังกล่าว ออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ว่า ข้อ ๑ ลักษณะของงานดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด ต้องมีลักษณะดังนี้คือ

(๑) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

/ (๒) เป็นการ ...

(๒) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(๓) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่งขึ้นไป

และในข้อ ๒ ได้กำหนดลักษณะของแผนงานหรือโครงการในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ ๑ ดังกล่าวว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ กล่าวคือ (๔) การส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน และพาณิชย์กรรมของจังหวัด ซึ่งศาลปกครองขอนแก่นได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับนี้ไว้ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ๓๕๔/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ สรุปได้ว่า มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดแบ่งแยกความรับผิดชอบหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันหรืออย่างเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำบริการสาธารณะ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ออกประกาศฉบับดังกล่าวไว้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเดิมดังที่เคยปฏิบัติมา โดยถือว่ายังคงสามารถทำหน้าที่ได้ทุกอย่างตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว การจัดทำบริการสาธารณะที่เป็นภารกิจซ้ำซ้อนในพื้นที่เดียวกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจะต้องถูกจำกัดขอบเขตให้อำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะตามที่กำหนดในประกาศดังกล่าวเท่านั้น

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ก็ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น ดังนั้น การดำเนินการใดตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงต้องกระทำไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งการที่จะพิจารณาว่า โครงการจัดทำละครอิงประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัยดังกล่าว อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับการบำรุงรักษาหรือส่งเสริมศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ตลอดจนการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติกำหนดแผน

/ และขั้นตอน ...

และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่างๆ ที่ครบถ้วน ถูกต้อง ว่าการจัดทำ ละครอิงประวัติศาสตร์ดังกล่าว เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร ซึ่งตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “จาริตประเพณี” หมายความว่า ประเพณีที่นิยมและประพฤติสืบกันมา ถ้าฝ่าฝืนถือว่าเป็นผิดเป็นชั่ว “ภูมิปัญญา” หมายความว่า พันความรู้ความสามารถ “วัฒนธรรม” หมายความว่า สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ และให้ ความหมายของคำว่า “ละคร” หมายความว่า การแสดงประเภทหนึ่ง มีเวทีหรือสถานที่ใช้ในการแสดง มีบทให้ ตัวละครแสดงตามเนื้อเรื่อง โดยมากมีดนตรีประกอบ มีลักษณะแตกต่างกันออกไปหลายชนิด จึงต้องพิจารณา รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของละครดังกล่าวซึ่งจัดทำเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไปว่ามีเนื้อหา สาระอะไรบ้าง อย่างไร เกี่ยวข้องหรือมีกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือบำรุงรักษาไว้ซึ่งศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นในเรื่องใด อย่างไร และมีเนื้อหาที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดสุโขทัยอย่างไรบ้าง กิจกรรมดังกล่าวประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ ประการใด และคุ้มค่างบประมาณหรือไม่ และโดยที่ข้อ ๔ แห่งประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การ บริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ได้กำหนดว่า หากมีปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงาน ตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ในการวินิจฉัยและดำเนินการตามประกาศนี้ จังหวัดสุโขทัยจึงควรทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจน โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ และเนื้อหาสาระของละครอิงประวัติศาสตร์ดังกล่าว เพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัยตามแนวทางที่กล่าวมา ข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโร เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๓๙๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการย้ายทะเบียนบ้านออกนอกพื้นที่ในระหว่างการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี
ตำบลท้ายเหมือง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพังงา ที่ พง ๐๐๓๗.๔/๙๕๘๑ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดพังงาได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอรื้อเกี่ยวกับการ
การดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง กรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่า นายจิระวิทย์
พวงจิตร นายกเทศมนตรีตำบลท้ายเหมือง ได้แจ้งย้ายชื่อออกจากบ้านเลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๙ ตำบลท้ายเหมือง
อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ไปเข้าบ้านเลขที่ ๒๕/๔๖ ซอยอินทามระ ๕๑ แขวงดินแดง เขตดินแดง
กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ เนื่องจาก
บัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย และมีความประสงค์ที่จะใช้บัตรประจำตัวประชาชนระบบคอมพิวเตอร์ เพราะ
สามารถใช้กับเครื่องเบิกเงินอัตโนมัติ (ตู้เอทีเอ็ม) ของธนาคารพาณิชย์ได้ และได้แจ้งย้ายกลับมาอยู่ที่เดิม
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๓๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นได้บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็น
นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล และมาตรา ๔๖ ได้บัญญัติให้ความเป็น
เทศมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล สำหรับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของ
สมาชิกสภาเทศบาลนั้น มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อ (๔) ขาดคุณสมบัติ
หรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาเทศบาล โดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐)
พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ (๓) ได้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งว่าต้องมีภูมิลำเนาอยู่
ในเขตเทศบาลที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันสมัครไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือได้เสียภาษีตามกฎหมาย
ว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับเทศบาลนั้นในปีที่สมัครหรือ
ในปีก่อนที่สมัครหนึ่งปี

กรณีในลักษณะเดียวกันนี้ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
คณะที่ ๑ ได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่
นายวันชัย วัฒนสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวม หมู่ที่ ๑๐ อาศัยและมีชื่ออยู่บ้านเลขที่

๒๒๗๗ ...

๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอรพรมพิราม ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ และได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ และได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ มีความเห็นสรุปได้ว่า ตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา ๔๗ ทวิ ดังกล่าว กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่า ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง จึงจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ดังนั้น เมื่อนายวันชัย วัฒนสุข เป็นผู้มีความคุณสมบัติตามที่มาตรา ๔๗ ทวิ (๑) กำหนดแล้ว แม้ต่อมาภายหลังจากที่ได้รับเลือกตั้งแล้ว นายวันชัย วัฒนสุข จะได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งก็ตาม การย้ายทะเบียนบ้านดังกล่าวก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลงเพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แต่อย่างไรก็ตาม มาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว และมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอรพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอรพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่านายวันชัย วัฒนสุข ได้ย้ายออกไปหรือมิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินหกเดือน จึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพตามมาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

อนึ่ง กรณีดังกล่าว นายจิระวิทย์ พวงจิตร นายกเทศมนตรีตำบลท้ายเหมือง ได้เพียงแต่แจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๙ ตำบลท้ายเหมือง อำเภอย้ายเหมือง จังหวัดพังงา ไปเข้าบ้านเลขที่ ๒๕/๔๖ ซอยอินทามระ ๕๑ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เพื่อขอมีบัตรประจำตัวประชาชนใหม่และได้แจ้งย้ายกลับมาอยู่ที่เดิม เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เท่านั้น ตามหลักฐานที่หารือมาปรากฏว่า ช่วงเวลาที่ได้แจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านดังกล่าว นายจิระวิทย์ พวงจิตร ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่เทศบาลตำบลท้ายเหมือง ไม่ปรากฏหลักฐานใดแสดงว่าได้ย้ายภูมิลำเนาจากภูมิลำเนาเดิมที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท้ายเหมืองที่สมัครรับเลือกตั้งไปยังบ้านเลขที่ ๒๕/๔๖ ซอยอินทามระ ๕๑ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ด้วย

/กรมส่งเสริม ...

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอให้จังหวัดพังงานำความเห็นดังกล่าวไปใช้
ประกอบการพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประิสุทโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร.๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายชำนาญ	พจนา	กรรมการ ทำหน้าที่ประธานที่ประชุม
๒. นายสกล	วนิชชานนท์	กรรมการ
๓. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๔. นางสาววิณณา	บุญนาค	กรรมการ
๕. นายวิศิษฐ์	สิงศิริรัตน์	กรรมการ
๖. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ
๗. นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ
๘. นายประทีป	กิริติเรขา	กรรมการ

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

๙. นางสาวสุดารัตน์ นิติกร ๘๖ สำนักกฎหมาย สป.	ไม่ชบเซา	กรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายยงยุทธ นิติกร ๗๖ สำนักกฎหมาย สป.	ชันประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายพีรพล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร	ไตรทศวิทย์	ติดตามการ
๒. นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	ลาการประชุม
๓. นายจินต์	วิภาตะกลัส	ลาการประชุม
๔. รองศาสตราจารย์กมลชัย	รัตนสกววงศ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น)

๑. นายวันชัย	จันทร์พร	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบ
๒. นายมงคล	นาคะเต	นิติกร ๓๖

ผู้แทนกรุงเทพมหานคร (สำนักการคลัง)

๑. นางธันนัญญ์	วินิจฉัยกุล	ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
๒. นายสุชัย	สกุสรุ่งเรืองชัย	นิติกร ๗๖
๓. นางสาวนภาพร	แย้มพินิจ	นักวิชาการคลัง ๖ ๖
๔. นายพีรพัฒน์	ชัยศิริ	นิติกร

เข้าประชุมวันที่ ๐๙.๑๐.๖๖

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร
 ประสานกรรมการ คัดราชการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้ นายชำนาญ พงษา กรรมการ
 ทบทวนที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
 - ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ
 กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐
 คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ตรวจ
 พิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ
 กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา
 คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ เห็นชอบให้เลื่อนระเบียบวาระที่ ๓.๒ ขึ้นมา
 พิจารณาเป็นวาระแรก

๓.๒ ทวีติการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
 ตำบลหนองแรม อำเภอรพรมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดพิษณุโลกได้มี หนังสือถึง
 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือเกี่ยวกับ การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
 ตำบล กรณี นายวันชัย วัฒนสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรม หมู่ที่ ๑๐ อาศัยและมีชื่อ
 อยู่บ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแรม อำเภอรพรมพิราม ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ โดย
 นายวันชัย วัฒนสุข ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรม เมื่อวันที่ ๑๔
 มิถุนายน ๒๕๔๗ และได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นาย
 วันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง กรณีนี้ จะมี
 ผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่ง
 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
 ๒๕๕๖ หรือไม่ ซึ่งอำเภอรพรมพิรามพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อออกจาก
 ทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแรม อำเภอรพรมพิราม ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบล
 ดินทอง อำเภอวังทอง มีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของนายวันชัย วัฒนสุข
 สิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
 บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

จังหวัดพิษณุโลกพิจารณาแล้วเห็นว่า คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิก
 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร

ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดว่า “มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง” นั้น เป็นการกำหนดคุณสมบัติสำหรับการสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น เมื่อนายวันชัย วัฒนสุข มีคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว และได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว แม้อาจจะแจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้ง ก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม ของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลง ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงหาถือว่าความเห็นของจังหวัดพิษณุโลกดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ข้อกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๔๗ ทวิ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

(๒) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่นเพราะมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๔๗ ตรี สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดเมื่อ

๑.ลา

(๕) มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

๑.ลา

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ

๑.ลา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า

๑ กรณีที่จังหวัดพิษณุโลก หารือว่า การที่ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง กรณีนี้จะมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่ ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกเห็นว่า นายวันชัย วัฒนสุข จะแจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม ของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุด

มาตรา ๕๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประกาศในประเด็นนี้แล้วเห็นว่า มาตรา ๕๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ ทวิ ซึ่งตามมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ดังกล่าว ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังกล่าว ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง ดังนั้น กรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะสิ้นสุดลงเพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) ดังกล่าว นั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันรับสมัครเลือกตั้ง ผู้นั้นมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาไม่ถึงหนึ่งปีจึงจะวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเพราะเหตุขาดคุณสมบัติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) ได้ กรณีของนายวันชัย วัฒนสุข ปรากฏจากข้อเท็จจริงที่จังหวัดพิษณุโลกหรือว่า นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแอม ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไปน้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ดังนั้น นายวันชัย วัฒนสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแอม จึงมิใช่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๕๗ ตรี (๗) ประกอบมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. สำหรับกรณีที่นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อของตนจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแอม อำเภอพรหมพิราม อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลตินทอง อำเภอวังทอง ภายหลังที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแอมแล้ว นั้น หากปรากฏว่า นายวันชัย วัฒนสุข มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน นายอำเภอพรหมพิรามสามารถวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลงตามมาตรา ๕๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ ทั้งนี้ เป็นอำนาจของนายอำเภอพรหมพิรามที่จะสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงตามประเด็นดังกล่าว

๓. เนื่องจากประเด็นปัญหาในเรื่องนี้ เป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่มีความสำคัญและยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติมาก่อน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นว่า ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ โดยนายสมชาย ชุ่มรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบด้วยแล้ว

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อของตนจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกอันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ที่มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณาข้อหาผิดดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา ๔๗ ทวิ ดังกล่าว กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง จึงจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ดังนั้นเมื่อ นายวันชัย ฯ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่มาตรา ๔๗ ทวิ (๑) กำหนดแล้ว แม้ต่อมาภายหลังจากที่ได้เลือกตั้งแล้ว นายวันชัย ฯ จะได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งก็ตาม การที่ทะเบียนบ้านดังกล่าวก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของนายวันชัย ฯ สิ้นสุดลงเพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แต่อย่างใด

๒. ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว และมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง

ข้อเท็จจริงกรณีนี้ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย ฯ ได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกอันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย ฯ มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่านายวันชัย ฯ ได้ย้ายออกไปหรือมิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินหกเดือน จึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพ ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ แต่อย่างไร

ข้อสังเกต

นายสุพล ยุติธาดา มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ มีเจตนาค้นของท้องถิ่นนั่นเองเป็นสมาชิกของสภาท้องถิ่นนั้นๆ และต้องมีทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านของ

สมัครรับเลือกตั้งและไม่ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งปี เมื่อถึงวันเลือกตั้งปรากฏว่า วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย ฯ ได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย ฯ มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่านายวันชัย ฯ ได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งไม่เกินหนึ่งปี จึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ แต่อย่างไร

อนึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ตามหลักการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีเจตนารมณ์ให้คนของท้องถิ่นนั้นเองเป็นสมาชิกของสภาท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวได้โดยตรง ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังมีช่องว่างให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาจไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรืออยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ควรกำหนดข้อยกเว้นในกรณีที่มีเหตุอันสมควร เช่น กรณีที่มีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านนั้น หรือจะต้องไปรักษาตัวที่อื่น เป็นต้น ไว้ให้ชัดเจนด้วย

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ระเบียบวาระ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสภาวะวงศ์ มีความเห็นว่า เจตนารมณ์ตามมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ฯ บัญญัติให้บุคคลที่จะมีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งจะต้องมีทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งปี และมาตรา ๕๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ฯ ให้นำมาตรา ๕๗ ทวิ มาใช้ ดังนั้น การมีชื่ออยู่ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งจึงเป็นสาระสำคัญ หากมีการย้ายทะเบียนบ้านออกจากหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้ง จะขาดสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ ทั้งนี้

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๑ ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่..) พ.ศ.

ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ชี้แจงว่า ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ หมวด ๔ กำหนดว่า

“ข้อ ๒๗ ภายในเดือนแรกของปีงบประมาณใหม่ทุกๆ ปี ให้ผู้รับบำนาญแสดงการดำรงชีวิตอยู่ต่อสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยจะแสดงด้วยตนเองหรือให้

ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๓๕๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดปทุมธานี ที่ ปท ๐๐๓๗.๔/๑๖๑๘๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๗-๑๒๘/๒๕๕๒

๒. สำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๑๗/๒๕๕๓

๓. สำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๐๙ /๒๕๕๔

ตามที่จังหวัดปทุมธานีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว กรณีที่ นายชัยพร พันผา และนายสุพล อารงค์ศักดิ์ ได้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมของนางศุภารัตน์ ชาวละเอียด สมาชิกสภาเทศบาลตำบลคลองพระอุดม เนื่องจากมีพฤติกรรมเป็นสามีภรรยาโดยพฤตินัย กับนายธนภุต แนวจำปา เจ้าของกิจการบริษัท จันทรทองบิวเทรอร์ จำกัด ซึ่งเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลคลองพระอุดม จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา ตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๘ ทวิ กำหนดว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ และมาตรา ๑๙(๒) ได้กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลต้องสิ้นสุดลงเมื่อกระทำการอันต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘ ทวิ ดังกล่าว ซึ่งกรณีการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาและศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีต่าง ๆ ได้แก่

(๑) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๕๕ เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลในสัญญาที่เทศบาลเป็นผู้สัญญา (กรณีเทศบาลตำบลวังสะพุง) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่บัญญัติว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการ

/ที่กระทำ ...

ที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลกระทำนั้น มีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิกปฏิบัติหน้าที่ในขณะดำรงตำแหน่งด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาประโยชน์ของเทศบาลเป็นสำคัญ โดยสมาชิกต้องไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการพิจารณาว่าสมาชิกผู้ใดมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือไม่ นอกจากจะพิจารณาว่าในการปฏิบัติตามสัญญานั้น สมาชิกผู้นั้นได้รับประโยชน์โดยตรงหรือไม่แล้ว ยังต้องพิจารณาว่าสมาชิกผู้นั้นมีความสัมพันธ์กับคู่สัญญา ในลักษณะที่จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อบนในทางอ้อม อันจะได้ชื่อว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมหรือไม่ ซึ่งความสัมพันธ์ที่มีอยู่อาจจะเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ตัวแทน ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือของนิติบุคคลที่มีการกระทำกับเทศบาล หรือความสัมพันธ์ในเชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด ซึ่งสามารถรอบงำการจัดการบริษัทได้ หรือความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคล ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูต่อกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา หรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๒๗/๒๕๕๐ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาของสมาชิกสภาเทศบาล ตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่า กฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะที่ตนเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐสร้างประโยชน์ส่วนตนโดยเบียดเบียนหรือคุกคามประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

(๓) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๗- ๑๒๘/๒๕๕๒ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นในการวินิจฉัยเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาของสมาชิกสภาเทศบาล สรุปได้ว่า ตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกเข้ามามีส่วนได้เสียกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการได้ประโยชน์จากการเข้าทำสัญญาหรือเข้าทำกิจการใดกับเทศบาลหรือไม่ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดข้อยกเว้นและมีได้กำหนดถึงมูลเหตุจูงใจในการเข้าไปมีส่วนได้เสียในการกระทำดังกล่าวกับเทศบาลที่ตนเป็นสมาชิกอยู่แต่อย่างใด หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้กระทำความผิดดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเข้าทำสัญญาหรือเข้าทำกิจการใดกับเทศบาล กรณีก็ครบองค์ประกอบตามกฎหมายที่สมาชิกผู้นั้นจะต้องพ้นจากสมาชิกภาพ ดังนั้น การพิจารณาว่าผู้นั้นกระทำผิดหรือไม่ จำต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณี ๆ ไป โดยพึงจะต้องพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำเป็นหลัก โดยในคดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเห็นว่า กรณีของนายไตรเทพ ไชยวุฒิ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าได้เคยนำพาหนะรถยนต์เข้ามาใช้บริการซ่อมแซมเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและอื่น ๆ ตั้งแต่ นายไตรเทพ ไชยวุฒิ เป็นผู้บริหารกิจการร้านไชยวุฒิการยาง และก่อนที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ได้ให้นายदनัย ไชยวุฒิ บุตรชายประกอบกิจการแทน ทั้งต่อมานายไตรเทพ ไชยวุฒิ ยังคงพักอาศัยในบ้าน และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับนายदनัย ไชยวุฒิ ด้วย เมื่อประมวลข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีทั้งหมดแล้ว พังได้ว่านายไตรเทพ ไชยวุฒิ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่นายदनัย ไชยวุฒิ ทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายदनัย ไชยวุฒิ บุตรของนายไตรเทพ ไชยวุฒิ เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และกรณีของนายจันท์ ห้วยเสน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวกล้าได้ขับขีรถจักรยานยนต์มาพบที่บ้านของนายจรงค์ ห้วยเสน ซึ่งทำโคม่ไฟแวนวนประดับ

/ชายบริเวณ ...

ขายบริเวณหน้าบ้าน และได้ตกลงจ้างนายจรงค์ ห้วยเสน ทำโคมไฟแขวนประดับ โดยมีหัวหน้าฝ่ายพัฒนา รายได้เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าให้ถ้อยคำว่า นายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวก่ากำชับตนให้ดำเนินการจ้าง นายจรงค์ ห้วยเสน เป็นผู้จัดทำโคมไฟแขวนประดับแต่เพียงผู้เดียว เพื่อใช้จัดงานประเพณีลอยกระทง อีกทั้ง นายจันท์ ห้วยเสน ยังได้รับเงินค่าจ้างแทนนายจรงค์ ห้วยเสน ก่อนที่นายจรงค์ ห้วยเสน จะเข้าทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า และยังพักอาศัยในบ้านเดียวกับนายจรงค์ ห้วยเสน เมื่อประมวลข้อเท็จจริง และพฤติการณ์แห่งคดีทั้งหมดแล้วฟังได้ว่า นายจันท์ ห้วยเสน มีส่วนร่วมรู้เห็นในสัญญาที่นายจรงค์ ห้วยเสน ทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายจรงค์ ห้วยเสน บุตรของนายจันท์ ห้วยเสน เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖

(๔) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๑๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ สรุปได้ว่า มาตรา ๔๗ ตรี วรรคหนึ่ง (๖) บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำ ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ยังองค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาวได้ทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กกับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ฤทัยการโยธา โดยมีนางหฤทัย รวงแดง บุตรสาวของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล ผู้ฟ้องคดี เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในขณะนั้น ผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองยาวและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาวด้วย แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือ พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือใช้อำนาจหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ฤทัยการโยธา หรือใช้โอกาสในตำแหน่งประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาวสร้างประโยชน์แก่ตนอย่างไร ข้อเท็จจริงผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว จึงไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงที่จะสั่งอนุญาตอนุมัติเกี่ยวกับราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะเกี่ยวกับการทำสัญญาจ้างดังกล่าว และไม่ปรากฏว่ามีส่วนได้เสียกับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ฤทัยการโยธา ไม่ว่าจะในฐานะเป็นผู้ถือหุ้นหรือมีตำแหน่งใด ๆ ในห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น การที่นางหฤทัย รวงแดง จะต้องอุปการะเลี้ยงดูผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๕๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พยานิย และมีความตามกฎหมายเป็นทายาทโดยธรรมตามมาตรา ๑๖๒๙ และมาตรา ๑๖๓๐ แห่งประมวล กฎหมายเดียวกัน หาใช่ประโยชน์ที่เกิดจากการที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ฤทัยการโยธา โดยบุตรสาวของผู้ฟ้องคดี หุ้นส่วนผู้จัดการ ทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว แต่เกิดจากบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพยานิย ลักษณะครอบครัว ไม่อาจถือได้ว่าเป็น ประโยชน์ทางอ้อมเพราะสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ดังกล่าว

(๕) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๐๙/๒๕๕๔ ศาลปกครองสูงสุด ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียของนายกเทศมนตรีไว้สรุปได้ว่า นางเปรมฤดี ชามพูนท เป็นผู้เริ่ม ก่อการจัดตั้งบริษัท อมรินทร์แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด แม้นางเปรมฤดี ชามพูนท และนายสุชน ชามพูนท จะไม่มีหุ้น ในบริษัทดังกล่าวแล้ว เนื่องจากโอนหุ้นทั้งหมดของตนให้แก่บุตร แต่บุตรของนางเปรมฤดี ชามพูนท ยังคงเป็น กรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันบริษัทดังกล่าวอยู่ โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร บิดามารดา /ย่อมต้อง ...

ย่อมต้องให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลบุตรของตนอยู่เสมอ แม้บุตรจะบรรลุนิติภาวะหรือมีครอบครัวแล้วก็ตาม ส่วนบุตรนั้นก็มิหนำซ้ำทางศีลธรรมจรรยาที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา ประกอบกับนางเปรมฤดี ชามพูนท เป็นผู้เริ่มก่อการและจัดตั้งเป็นบริษัท อมรินทร์แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด และได้บริหารกิจการบริษัทดังกล่าว และบริหารธุรกิจโรงแรมอมรินทร์ลาภูณก่อนที่จะโอนหุ้นในส่วนของตนให้แก่บุตร นางเปรมฤดี ชามพูนท ย่อมไม่อาจยอมให้บุตรของตน ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันบริษัทต้องเดือดร้อนเสียหาย อีกทั้งทรัพย์สินของบริษัท อมรินทร์แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจของครอบครัวชามพูนท อาจจะต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลภายนอก หากผู้บริหารบริษัทไม่สามารถชำระหนี้ที่มีอยู่ได้ นางเปรมฤดี ชามพูนท จึงต้องให้ความช่วยเหลือแก่บริษัท อมรินทร์แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด และโรงแรมอมรินทร์ลาภูณทางอ้อม เพื่อให้กิจการมีรายได้มากขึ้นหรือเพียงพอที่จะปลดปล่อยภาระหนี้สินด้วยวิธีการพิจารณานุมัติโครงการประชุมนายกเทศมนตรี และปลัดเทศบาลภาคเหนือ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ให้จัดขึ้น ณ โรงแรมอมรินทร์ลาภูณ และลงชื่อเป็นคู่สัญญาในบันทึกตกลงการจ้างกับอนุมัติโครงการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการสันนิบาตเทศบาลจังหวัดพิษณุโลก ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ให้จัดขึ้น ณ โรงแรมอมรินทร์ลาภูณ และอนุมัติโครงการประชุมนายกเทศมนตรีสตรีทั่วประเทศ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๐ ระหว่างวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ให้จัดขึ้น ณ โรงแรมอมรินทร์ลาภูณ กรณีจึงเห็นได้ว่าเทศบาลนครพิษณุโลกโดยนางเปรมฤดี ชามพูนท ขณะดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก ได้ใช้อำนาจในการพิจารณาเลือกโรงแรมอมรินทร์ลาภูณเป็นสถานที่จัดประชุมสัมมนาโดยมีเจตนาที่จะเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท อมรินทร์แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด เพื่อให้บริษัทดังกล่าวมีรายได้เพียงพอที่จะปลดปล่อยภาระหนี้สินมิให้ผิดสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับธนาคารกรุงไทย นางเปรมฤดี ชามพูนท จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนครพิษณุโลกเป็นคู่สัญญากับโรงแรมอมรินทร์ลาภูณ ตามมาตรา ๔๘ จตทศ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาบทบัญญัติของกฎหมาย ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาและศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงที่จังหวัด ปทุมธานีหรือมาแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญา มีเจตนารมณ์เพื่อห้ามมิให้สมาชิกสภาเทศบาลสร้างประโยชน์ส่วนตนโดยเบียดเบียนคุณความประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐ ซึ่งการพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา โดยเฉพาะการเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมนั้น ต้องพิจารณาว่าสมาชิกผู้นั้นมีความสัมพันธ์กับคู่สัญญาในลักษณะที่จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อตนในทางอ้อมอันจะได้ชื่อว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมหรือไม่ โดยต้องพิจารณาว่ามีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่พิจารณาได้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้นั้นมีความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์จากสัญญาของเทศบาล ไม่ว่าจะโดยผลของการปฏิบัติตามสัญญานั้นหรือความสัมพันธ์กับคู่สัญญาในลักษณะที่ส่งผลดีหรือผลเสียต่อตน เช่น ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาของเทศบาล ก็ย่อมถือว่าเป็นการต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้จะต้องตรวจสอบให้ได้ทราบถึงข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในกรณีนั้น เพื่อให้ทราบถึงเจตนาของผู้กระทำ ดังตัวอย่างที่ศาลปกครองสูงสุดได้ทำการตรวจสอบ พิจารณา และให้ความเห็นไว้ตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๗-๑๒๘/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๑๓/๒๕๕๓ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๐๙/๒๕๕๔ ที่กล่าวมาข้างต้น

/ดังนั้น ...

ดังนั้น กรณีของนางศุภารักษ์ ขาวละเอียด สมาชิกสภาเทศบาลตำบลคลองพระอุดม ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลคลองพระอุดม เนื่องจากมีพฤติกรรมในเชิง สามีภรรยากันโดยพฤตินัยกับนายธนกฤต แนวจำปา เจ้าของกิจการบริษัท จันทรทองบิวเตอร์ จำกัด คู่สัญญา กับเทศบาลตำบลคลองพระอุดม นั้น แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่านางศุภารักษ์ ขาวละเอียด กับนายธนกฤต แนวจำปา จะได้จดทะเบียนหย่ากันแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ก็ตาม หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางศุภารักษ์ ขาวละเอียด มีความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์จากสัญญาของเทศบาลตำบลคลองพระอุดม ที่ทำกับบริษัท จันทรทองบิวเตอร์ จำกัด ไม่ว่าโดยผลของการปฏิบัติตามสัญญานั้น หรือมีความสัมพันธ์กับ คู่สัญญาอย่างใด ๆ ในลักษณะที่ส่งผลดีหรือผลเสียต่อตน ก็ย่อมเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่ง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาในเรื่องนี้จะต้องตรวจสอบและพิจารณาจากพยานหลักฐาน และข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน จังหวัดปทุมธานีควรแสวงหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงใน เรื่องนี้ให้ครบถ้วน ชัดเจน รวมทั้งพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานเหล่านั้น และพิจารณาว่า พยานหลักฐานดังกล่าว มีความชัดเจน มีน้ำหนักเพียงพอที่จะชี้ว่านางศุภารักษ์ ขาวละเอียด สมาชิกสภา เทศบาลตำบลคลองพระอุดม ที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวนี้ กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาตามที่มี การร้องเรียนหรือไม่ ซึ่งอาจพิจารณาถึงความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกันของคู่สัญญาดังกล่าวกับสมาชิก สภาเทศบาลตำบลคลองพระอุดมผู้หนึ่งว่ามีความเป็นมาอย่างไร ปัจจุบันมีความเป็นอยู่หรือเกี่ยวข้องกัน ประการใด ได้รับผลประโยชน์จากสัญญาอย่างไรบ้าง มีพฤติการณ์ใดอันแสดงให้เห็นว่าต้องการผลประโยชน์ ส่วนตนโดยเบียดเบียนหรือคุกคามประโยชน์ของส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐหรือไม่ ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการ จังหวัดปทุมธานีในฐานะที่มีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภา เทศบาลเพราะเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ สามารถนำแนวทางการพิจารณาที่ศาลปกครองสูงสุด ได้พิจารณาให้ความเห็นไว้ ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบการ พิจารณาในเรื่องนี้ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

คำพิพากษา
อ. ๒๒

ศาลฎีกา คดีปกครอง

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ค. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๗๑๑-๗๑๒/๒๕๕๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๒๗-๑๒๘/๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

คดีหมายเลขดำที่ อ.๗๑๑/๒๕๕๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๒๗/๒๕๕๒

ระหว่าง	{	นายไตรเทพ ไชยวุฒิ	ผู้ฟ้องคดี
		ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๗๑๒/๒๕๕๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๒๘/๒๕๕๒

ระหว่าง	{	นายจันท์ ห้วยเสน	ผู้ฟ้องคดี
		ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขคำที่ ๘๘/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๓/๒๕๕๐ และคดีหมายเลขคำที่ ๘๘/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๔/๒๕๕๐ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่) ซึ่งคดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลปกครองชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกันโดยเรียกผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขคำที่ ๘๘/๒๕๕๐ ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เรียกผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขคำที่ ๘๘/๒๕๕๐ ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และเรียกผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสำนวนว่า ผู้ถูกฟ้องคดี

คดีทั้งสองสำนวนนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ และครบวาระในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ต่อมานายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวเก่า ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณากรณีที่นายคนัย ไชยวุฒิบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายจรงค์ ห้วยเสน บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมครุภัณฑ์ยานพาหนะรถยนต์และการทำโคมไฟแขวนประดับตามลำดับ จะถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า อันเป็นการกระทำต้องห้ามเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๑๕๑๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต่อมาได้มีหนังสือจังหวัดพะเยา ที่ มท ๐๘๔๗.๔/๑๖๒๘ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหากประสงค์จะโต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้จัดส่งภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า คำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๑๕๑๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ และคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ระบุว่า จังหวัดพะเยาเป็นผู้พิจารณา แต่โดยที่จังหวัดพะเยามีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ถูกฟ้องคดี จังหวัดพะเยาจึงไม่มีอำนาจในการสอบสวนและวินิจฉัย เมื่อการสอบสวนและคำวินิจฉัยกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นผลให้คำวินิจฉัยไม่สามารถใช้บังคับได้

(ลายชื่อนายภา วัฒนาพุ่มเจริญ)
 วัฒนาพุ่มเจริญ
 นิติกร

/ตามกฎหมาย...

คามกฎหมาย และการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น ไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงหลักฐาน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการสอบข้อเท็จจริงจนเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้แล้ว จึงได้มีหนังสือฉบับเดียวกันแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจัดส่งคำชี้แจงพร้อมเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยไม่สรุปข้อเท็จจริงตามที่สอบสวนได้มา ไม่แจ้งรายละเอียดว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับอย่างไร ทำให้ไม่อาจแยกได้ว่าการสอบสวนในเรื่องใดเป็นของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง การขอผ่อนผันระยะเวลาในการจัดหาเอกสารและนำพยานบุคคลเข้าแก้ข้อกล่าวหา ก็ไม่ได้รับอนุญาตแต่อย่างใด การสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ถูกต้องด้วยมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยกรณีสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การขาดคุณสมบัติจากการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๑ ประกอบมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๑๕๑๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการได้แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐานของตนเพื่อโต้แย้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกฟ้องคดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเป็นผู้มีส่วนได้เสียกรณีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ตามคำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๒๐๐๗/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่า การที่บุตรผู้ฟ้องคดีทั้งสองขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ได้เข้าเป็นคู่สัญญา กับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ในฐานะผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมครุภัณฑ์ยานพาหนะรถยนต์และโคมไฟแขวนประดับ โดยบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองอาศัยอยู่กับผู้ฟ้องคดี เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินให้ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยังเป็นผู้รับเงินค่าจ้างแทนบุตร กรณีจึงถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ซึ่งเป็นการกระทำอันต้องห้าม ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง

/บิดาและบุตร...

บิดาและบุตร เป็นการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยเทียบเคียงแนวความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๕๙๖/๒๕๔๔ เรื่องการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิงกับเทศบาลตำบลแจ้ห่ม จึงวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แม้ในคำสั่งและคำวินิจฉัยจะใช้ถ้อยคำว่าจังหวัดพะเยา เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาโดยรวมและเจตนารมณ์ของคำสั่งและคำวินิจฉัยแล้วย่อมรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำโดยผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา และก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีคำวินิจฉัยได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำคำชี้แจงและส่งเอกสารเพิ่มเติมถึงแม้หนังสือดังกล่าวจะแจ้งรวมกันแต่ได้ส่งสำเนาหนังสือเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ไปพร้อมด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยอมรับข้อเท็จจริงในส่วนที่ถูกกล่าวหาได้เป็นอย่างดี และในการทำคำชี้แจงเพิ่มเติมผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ชี้แจงโต้แย้งข้อกล่าวหาในส่วนของตนมิได้สำคัญผิดหรือหลงประเด็นแต่อย่างใด การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ ๕ เดือน ไม่ได้รบกวนหรือไม่ให้โอกาสแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานแต่อย่างใด จึงเห็นว่าเพียงพอที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะจัดส่งคำชี้แจงได้ทันภายในเวลาที่กำหนด ทั้งที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเพียงประเด็นเดียวว่า คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กรณีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้คำว่าจังหวัดพะเยาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคำวินิจฉัยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า จังหวัดพะเยาแม้จะมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และมีผู้ถูกฟ้องคดีเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัดตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้ข้อความว่าจังหวัดพะเยาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ และในคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้ลงนามในคำสั่งและ

/คำวินิจฉัย...

คำวินิจฉัยดังกล่าว คำว่า จังหวัดพะเยา จึงหมายถึง ผู้ถูกฟ้องคดีหาใช่จังหวัดพะเยา ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลไม่ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงชอบแล้ว ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อมาคือ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบข้อเท็จจริง ความที่ถูกลกล่าวหาและมีโอกาสโต้แย้งอย่างเพียงพอหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดี จะมีคำวินิจฉัย ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองส่งคำชี้แจงพร้อมหลักฐานเพิ่มเติมนอกจากที่ได้ให้ไว้แก่คณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงรวมมาในหนังสือฉบับเดียวกัน โดยไม่ได้สรุปข้อเท็จจริงและแจ้งรายละเอียด ของกรณีการสอบสวน แต่มีได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสับสนหรือหลงประเด็นต่อสู เนื่องจาก หนังสือฉบับดังกล่าวได้ส่งสำเนาหนังสือเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ไปด้วยและผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีโอกาสโต้แย้งอย่างเต็มที่แล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดี ได้ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและ แสดงพยานหลักฐานของตนก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยแล้ว ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประเด็นสุดท้ายที่จะต้องวินิจฉัย คือ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญา ที่เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำเป็นคู่สัญญากับบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ เห็นว่า แม้มาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บัญญัติว่า สมาชิก สภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาล เป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำ การที่จะพิจารณา ว่า สมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมตามบทบัญญัติของกฎหมาย ดังกล่าว ย่อมต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำเป็นหลัก เพราะการกระทำใดๆ ที่เป็นไป โดยปราศจากเจตนาแล้วย่อมจะกล่าวว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหาได้ไม่ ข้อเท็จจริงในคดีนี้ สำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นผู้แนะนำสนับสนุนหรือ ส่งเสริมให้เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำดำเนินการในเรื่องซ่อมแซมยานพาหนะรถยนต์กับ นายคนัยแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำได้สอบถามจากผู้ประกอบการ รายอื่นๆ ในท้องที่แล้วเห็นว่าร้านไชยวุฒิการยางของนายคนัยเป็นราคาที่ต่ำสุด จึงเสนอผู้บริหาร เพื่อจัดจ้างนายคนัยโดยที่ไม่ทราบที่นายคนัยมีความสัมพันธ์เป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น แม้นายคนัยจะเข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ แต่ก็ปราศจากการรู้เห็น ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อีกทั้งนายคนัยก็เป็นผู้ประกอบการอาชีพรับซ่อมแซมยานพาหนะทั่วไป

/ยอมมีสิทธิ...

ยอมมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจัดจ้างจากเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าอยู่แล้ว หากจะถือว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายคนัยทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ย่อมจะไม่เป็นกรรมอย่างยิ่งกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คาบตำรวจ นพพล สมศรี นายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวเก่า ได้ตกลงให้นายจรงค์ เป็นผู้ทำโคมไฟแขวนประดับและยังได้กำชับให้นางกัลยา สองสีโย หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้ เทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าดำเนินการจ้างนายจรงค์แต่เพียงผู้เดียว และเมื่อมีการเสนอ สัญญาจ้างเพื่อลงนาม คาบตำรวจ นพพลก็เห็นชื่อนายจรงค์เป็นผู้รับจ้าง ซึ่งคาบตำรวจ นพพลยอมรับว่ารู้จักกับครอบครัวผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นอย่างดี กรณีจึงต้องฟังว่า คาบตำรวจ นพพลเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการว่าจ้างนายจรงค์ให้ทำโคมไฟแขวนประดับ ดังนั้น จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นการทำสัญญาว่าจ้างระหว่าง เทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่ากับบุตรของตน แม้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จะเป็นผู้รับเงินค่าจ้างแทนบุตรก็ตาม แต่ต้องฟังว่าได้รับทราบภายหลังจากการส่งมอบวัสดุที่ว่าจ้างกันแล้ว ซึ่งเป็นไปตามบันทึก ตกลงการจ้างฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และเงินจำนวนดังกล่าวก็เป็นเงินค่าจ้าง ที่นายจรงค์มีสิทธิได้รับโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าเป็นผู้มีส่วน ได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายคนัย บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายจรงค์ บุตรของ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง บิดาและบุตร เป็นการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเทียบเคียงแนวความเห็นตาม บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จ ที่ ๕๙๖/๒๕๔๔ เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในสัญญาซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิงกับเทศบาลแจ้ห่ม และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่นใด ที่ทำให้เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาล ตำบลห้วยข้าวเก่า นอกจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและบุตร คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

/ศาลปกครอง...

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี
กรณี นายจันทร์ ห้วยเสน และนายไครเทพ ไชยวุฒิ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า
เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์
๒๕๕๐ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์
ห้ามสมาชิกสภาเทศบาลเข้ามามีส่วนได้เสียไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อมกับเทศบาล
ในขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกสภาเทศบาลทำหน้าที่รักษาประโยชน์
ของเทศบาลอย่างเที่ยงธรรม โดยไม่ประสงค์จะให้สมาชิกได้ประโยชน์ใดๆ จากการเข้าทำสัญญา
หรือกิจการใดจากเทศบาลไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านทางผู้อื่นในขณะดำรงตำแหน่ง และมีได้
คำนี้ว่าสมาชิกผู้นั้นต้องการผลประโยชน์จากเทศบาลหรือไม่ กฎหมายจึงบัญญัติถึงส่วน
ได้เสียว่าไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมไว้ คือ หากมีข้อเท็จจริงใดๆ ก็ตามที่สามารถ
พิจารณาได้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์จากสัญญาของ
เทศบาลหรือกระทำกับเทศบาลไม่ว่าในทางใด ในลักษณะใดแล้วก็ย่อมถือได้ว่าเป็นการต้องห้าม
ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเมื่อนำบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมาพิจารณาในคดีนี้
ปรากฏว่าบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ในขณะที่
ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมได้รับ
ประโยชน์จากการเข้าทำสัญญาโดยผ่านทางผู้อื่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ในฐานะบิดาและบุตร
โดยมาตรา ๑๕๖๓ และมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บุตรย่อมมี
หน้าที่จะต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา และบุตรและบิดามารดาถือได้ว่าเป็นทายาทโดยธรรม
มีสิทธิในการรับมรดกของกันและกันได้ กรณีย่อมถือได้ว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมแล้ว อนึ่ง
แม้ข้อเท็จจริงในคดีศาลจะรับฟังว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้มีเจตนาที่จะรับประโยชน์จาก
เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าก็ตาม แต่อย่างน้อย บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายจรงค์ บุตรของ
ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมต้องทราบเป็นอย่างดีว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำรงตำแหน่งสมาชิก
สภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า การที่นายคนัยและนายจรงค์เข้าทำสัญญากับเทศบาล
ตำบลห้วยข้าวก่า ย่อมต้องรู้ข้อกฎหมายอันเป็นข้อห้ามของการมีส่วนได้เสียของสมาชิกสภา
เทศบาลที่บิดาของตนมีสมาชิกภาพอยู่ และเล็งเห็นผลได้ว่าการที่เข้าทำสัญญากับเทศบาล
บิดาซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันจะได้รับผลประโยชน์ในทางอ้อมจากการทำสัญญานั้นด้วย

/และการที่...

และการที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงว่าคดีไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้แนะนำสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าดำเนินการในเรื่องซ่อมแซม ยานพาหนะรถยนต์กับนายคนัยแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ได้สอบถามราคาจากผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในท้องที่แล้ว เห็นว่าร้านไชยวุฒิการยางของ นายคนัยเป็นราคาที่ต่ำสุด จึงเสนอผู้บริหารเพื่อจัดจ้างนายคนัย โดยที่ไม่ทราบว่านายคนัย มีความสัมพันธ์เป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น แม้นายคนัยจะเข้าเป็นคู่สัญญา กับเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า แต่ก็ปราศจากการรู้เห็นของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การรับฟังข้อเท็จจริงของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวยังคงคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริง ที่ถูกต้อง เพราะการที่เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าอ้างว่าไม่ทราบว่านายคนัย มีความสัมพันธ์เป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เป็นคำกล่าวอ้างที่ขัดกับหลักความเป็นจริง เพราะท้องที่ตำบลห้วยข้าวกล้าเป็นท้องที่มีพื้นที่ไม่มากนัก และจำนวนประชากรก็ไม่มาก ถ้าเป็นคนพื้นที่ส่วนใหญ่จะรู้จักกันหมด โดยเฉพาะผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในราชการ ส่วนท้องถิ่น และการจะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลได้จะต้องมีการสมัครรับเลือกตั้ง มีการหาเสียง จึงเป็นไปได้ที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าจะไม่รู้จักสมาชิก สภาเทศบาลที่ได้รับเลือก และจะไม่รู้จักนายคนัยที่เป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และมีข้อเท็จจริงอีกประการหนึ่งคือร้านไชยวุฒิการยาง ชื่อของร้านก็เป็นชื่อที่มาจากนามสกุล ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายคนัย บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็ใช้นามสกุลนี้ อีกทั้งเทศบาล ตำบลห้วยข้าวกล้าก็ให้บริการซ่อมแซมยานพาหนะที่ร้านไชยวุฒิการยางมาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ตั้งแต่สมัยเป็นสุขาภิบาลตำบลห้วยข้าวกล้า และตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังไม่ได้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าจึงต้อง รู้จักผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายคนัยเป็นอย่างดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเห็นว่า การรับฟังข้อเท็จจริงเรื่อง นี้ของศาลปกครองชั้นต้นยังคงคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง และจะถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่รู้เห็นด้วยกับการทำสัญญาระหว่างนายคนัยกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าดังที่ศาลปกครองชั้นต้น รับฟังข้อเท็จจริงก็ไม่อาจรับฟังเช่นนั้นได้ เพราะในการซ่อมแซมบำรุงรักษา ยานพาหนะ ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ย่อมจะต้องนำยานพาหนะไปดำเนินการที่ร้านของนายคนัยซึ่งอยู่ บริเวณเดียวกับบ้านพักอาศัยที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อาศัยอยู่ด้วย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมเห็น ยานพาหนะของเทศบาลซึ่งจะต้องมีตราสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นรถของเทศบาลติดอยู่ที่ ยานพาหนะนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมรู้เห็นว่าเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าจ้างนายคนัยดำเนินการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาอันเป็นการทำสัญญากับเทศบาล ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีโอกาสที่จะห้ามหรือ

/แจ้งให้...

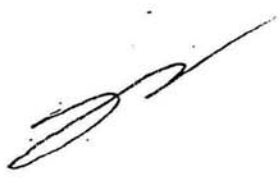
แจ้งให้นายคนัยซึ่งเป็นบุตรยกเล็กหรือไม่รับดำเนินการตามสัญญาจ้างได้ แต่ก็ไม่ได้กระทำ
 ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รู้เห็นในสัญญาจ้างดังกล่าวแล้ว ในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒
 ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้รับเงินค่าจ้างทำโคมไฟแชนแทนนายจรงค์
 บุตรชาย โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับเงินค่าจ้างแทนนายจรงค์เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 โดยปรากฏตามเอกสารใบสำคัญการรับเงิน แต่เอกสารสัญญาจ้างทำโคมไฟแชนระดับ
 ระหว่างเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำกับนายจรงค์มีการทำสัญญากันในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
 ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับเงินค่าจ้างเหมาทำโคมไฟตามสัญญาไปจาก
 เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำถึง ๕ วัน ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงว่า
 ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นการทำสัญญาจ้างระหว่างเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ
 กับบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และรับฟังข้อเท็จจริงต่อไปว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับทราบการทำสัญญา
 ภายหลังจากการส่งมอบวัสดุที่ว่าจ้างกันแล้วนั้น จึงเป็นการรับฟังข้อเท็จจริงที่คลาดเคลื่อน
 จากข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจะต้องรับฟังว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รับเงินค่าจ้าง
 ทำโคมไฟแชนแทนนายจรงค์บุตรชาย ก่อนที่นายจรงค์จะเข้าทำสัญญากับเทศบาล
 ตำบลห้วยข้าวก่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รู้ว่าบุตรชายของตนจะเข้าทำสัญญากับ
 เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำและสามารถที่จะแจ้งให้บุตรชายยกเล็กหรือปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญา
 อันอาจมีผลกระทบต่อสมาชิกภาพในการดำรงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ กรณีจึงรับฟังได้ว่า
 ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีส่วนร่วมรู้เห็นในสัญญาที่บุตรชายทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ
 อย่างชัดแจ้ง และย่อมรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีส่วนได้เสียทางอ้อมจากการทำสัญญา
 ดังกล่าวด้วย ตามข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในคดีนี้ ปรากฏว่า
 ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต่างอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันกับบุตรชายซึ่งเข้าทำสัญญากับเทศบาล
 ตำบลห้วยข้าวก่ำ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันอีกทั้งอยู่ในฐานะ
 เป็นบิดาและบุตรย่อมจะต้องมีการพูดคุยสนทนากันภายในครอบครัวเกี่ยวกับการ
 ดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพการงาน และในการทำโคมไฟของนายจรงค์
 บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และการบริการซ่อมแซมเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและอื่นๆ เกี่ยวกับ
 ยานพาหนะที่เข้ามาใช้บริการของนายคนัยบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็กระทำในบริเวณบ้าน
 ที่ใช้สำหรับดำเนินกิจการของบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองคน เป็นไปไม่ได้ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง
 จะไม่ทราบหรือรู้เห็นการดำเนินกิจการของบุตรที่ดำเนินการตามสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ
 ข้อเท็จจริงในคดีนี้จึงต้องรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองรู้เห็นและทราบถึงการทำสัญญา
 ระหว่างเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำกับบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองมาตั้งแต่เริ่มแรก การที่ผู้ถูกฟ้องคดี

มีคำวินิจฉัยว่า...

มีคำวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายคนัย บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และนายจรงค์ บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและบุตรเป็นการกระทำต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ชอบด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนในคดีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงยังไม่เห็นฟ้องด้วยตามที่ได้อุทธรณ์คัดค้านดังกล่าวแล้ว ดังนั้น อาศัยเหตุผล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวมาแล้วนี้ ขอศาลปกครองสูงสุดพิจารณาและพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยพิพากษายกฟ้องและยกค่าของของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในคดีนี้เสีย

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองแก้อุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้คำว่า “จังหวัดพะเยา” ในคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการใช้อำนาจออกคำสั่งในฐานะจังหวัดพะเยาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้เป็นการใช้อำนาจในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ หากผู้ถูกฟ้องคดีประสงค์จะใช้อำนาจในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้ถูกฟ้องคดีต้องระบุในคำสั่งโดยชัดแจ้งว่ากระทำในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุดังกล่าว ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบข้อเท็จจริงตามที่ถูกกล่าวหาและมีโอกาสโต้แย้งเพียงพอหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองขอเรียนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองส่งคำชี้แจงพร้อมทั้งพยานหลักฐาน โดยไม่ได้สรุปข้อเท็จจริงและแจ้งรายละเอียดของกรณีการสอบสวนโดยทำให้ผู้ฟ้องคดีสับสนและหลงประเด็นในการต่อสู้ ทั้งยังมีให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ต่อสู้คดีได้ไต่ถามอย่างเต็มที่ โดยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำพยานหลักฐานมาเสนอต่อคณะกรรมการสอบสวนในระยะเวลากระชั้นชิด ทั้งไม่ยอมให้มีการเลื่อนระยะเวลาขอส่งพยานหลักฐานตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ประการใด ส่วนประเด็นสุดท้ายผู้ฟ้องคดีทั้งสองถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าเป็นคู่สัญญากับบุตรของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการเป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือ

/ทางอ้อม...

ทางอ้อมในการเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ต้องถือตามเจตนาของผู้กระทำว่ามีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ สำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แม้บุตรของตนจะเข้าเป็นคู่สัญญาของเทศบาลแต่ทาง การสอบสวน ก็ไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รู้เห็นหรือมีส่วนร่วมแต่อย่างใด ทั้งการซ่อมแซมยานพาหนะ ก็เป็นการประกอบอาชีพโดยปกติของบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจเข้าไป ก้าวล่วงในกิจการส่วนตัวของบุตรได้ การที่บุตรได้รับการพิจารณาจัดจ้างจากเทศบาล ก็เป็นการจัดจ้างจากผู้ประกอบอาชีพปกติโดยทั่วไป ดังนั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่จะถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายคณินทำกับเทศบาล คำบลห้วยข้าวก่ำยอมจะไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบแล้ว สำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า คาบคำรวจ นพพลได้ลงนามในสัญญาว่าจ้างนายจรงค์ทำไฟฟ้าแขวนประดับ โดยตรง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาดังกล่าว ทั้งการทำสัญญาดังกล่าว เป็นการรับจ้างปกติของนายจรงค์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่อาจเข้าไปยุ่งเกี่ยวได้ ด้วยเหตุผลดังที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เรียนต่อศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ขอศาลปกครองสูงสุด พิจารณาพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ฉบับลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ ศาลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของศาลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล คำบลห้วยข้าวก่ำเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ มีวาระในการดำรงตำแหน่งจนถึงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ต่อมานายคณิน ไชยวุฒิ เจ้าของกิจการร้านไชยวุฒิการยาง ตามใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงานจากอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา ที่ ป.๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลคำบลห้วยข้าวก่ำในฐานะ ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมครุภัณฑ์ยานพาหนะรถยนต์ และนายคณิน ได้รับเงินไปแล้วเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๖ ส่วนนายจรงค์ ห้วยเสน บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลคำบลห้วยข้าวก่ำในฐานะ ผู้รับจ้างทำไฟฟ้าแขวนประดับ จำนวน ๑๐๐ ลูก ราคาลูกละ ๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

/ตามบันทึก...

ความบันทึกตกลงจ้างลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้รับเงินค่าโคมไฟแขวนประดับ จำนวน ๔,๐๐๐ บาท จากสำนักงานเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ได้รับหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ต่อมานายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวกล้า ได้รับหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ร้องเรียนกรณีดังกล่าวจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาหรือไม่ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๑๕๑๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้สอบพยานบุคคลจำนวน ๗ ราย ประกอบด้วยผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นายคนัย นายจรงค์ นางบัวลอย ไชยวุฒิภรรยาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นางกัลยา สองสีโย หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า และคาบตำรวจ นพพล สมศรี นายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวกล้า ความบันทึกการให้ถ้อยคำพยานบุคคลต่อคณะกรรมการสรุปได้ว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าประมาณ ๑๕ ปี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าของร้านไชยวุฒิการยาง และได้จดทะเบียนพาณิชย์เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๑ ภายหลังผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ไปทำงานที่ต่างประเทศ นางบัวลอยภรรยาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการแทน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนการเลือกตั้งประมาณ ๒ ปี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เดินทางกลับจากต่างประเทศได้ไปยื่นคำร้องขอเลิกประกอบกิจการและให้นายคนัยยื่นคำขอประกอบกิจการโรงงานแทน ตามใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจากอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา ที่ ป.๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และได้ย้ายมาอยู่บ้านเลขที่ ๒๖๔ หมู่ ๙ ตำบลห้วยข้าวกล้า โดยบุคคลทั้งสามมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีชื่อเป็นเจ้าบ้าน ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบอาชีพทำสวนและเป็นไวยาวัจกรของวัดกู่ผางกลาง การชำระภาษีป้ายภาษีโรงเรือน และการค่านำรังเกียจใช้ชื่อนางบัวลอย ส่วนภาษีรายได้นายคนัยเป็นผู้ชำระเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าเดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลได้เคยนำพาหนะรถยนต์เข้ามาให้บริการซ่อมแซม เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และอื่นๆ ตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้บริหารจัดการ เมื่อมีการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลก็ได้มาให้บริการเรื่อยมา เนื่องจากนางกัลยาหัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ได้สอบถามราคาจากผู้ประกอบการรายอื่นแล้วเห็นว่า ร้านไชยวุฒิการยางของนายคนัยเสนอราคาถูกกว่าร้านอื่น จึงเสนอผู้บริหารอนุมัติจ้างร้านไชยวุฒิการยางทำการซ่อมแซมยานพาหนะของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า โดยที่นางกัลยาไม่ทราบว่านายคนัยเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากในการทำสัญญา

/และติดต่อ...

และติดต่อในเรื่องต่างๆ นายคนัยเป็นผู้ดำเนินการเอง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ส่วนนายจงรักษ์ซึ่งเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และอาศัยอยู่บ้านเดียวกับผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับทำงานกระจก อลูมิเนียม กรอบรูป โคมไฟ และงานศิลปะอื่นๆ นายจงรักษ์ให้ถ้อยคำไว้ว่า เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ คนและภรรยาได้ทำโคมไฟ แขนวนประดับชายบริเวณหน้าบ้าน คาบตำรวจ นพพล นายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวท่า ได้ขับขีรถจักรยานยนต์มาพบและได้ตกลงจ้างนายจงรักษ์ทำโคมไฟแขนวนประดับ จำนวน ๑๐๐ ลูก ในราคาลูกละ ๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท โดยนายจงรักษ์เข้าใจว่า คาบตำรวจ นพพลเป็นผู้ว่าจ้างไม่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวท่า เพราะไม่มีเจ้าหน้าที่ ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวท่ามาติดต่อด้วย ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ทราบหลังจากที่นายจงรักษ์ และคาบตำรวจ นพพลได้ตกลงว่าจ้างแล้ว นางกัลยา หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้เทศบาล ตำบลห้วยข้าวท่า ให้ถ้อยคำสอดคล้องกับนายจงรักษ์ว่าคาบตำรวจ นพพลกำชับคน ให้ดำเนินการจ้างนายจงรักษ์เป็นผู้จัดทำโคมไฟแขนวนประดับแต่เพียงผู้เดียวเพื่อใช้จัดงาน ประเพณีลอยกระทง ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวท่า เนื่องจากเห็นว่า โคมไฟดังกล่าวสวยงาม ซึ่งคาบตำรวจ นพพลยอมรับว่า การลงนามในสัญญาจ้างที่ เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอมาปรากฏชื่อของนายคนัยและนายจงรักษ์ คนเคยรู้จักแต่ไม่ทราบว่า เป็นบุคคลคนไหน คนอาศัยอยู่ตำบลห้วยข้าวท่าประมาณสี่สิบกกว่าปีรู้จักคุ้นเคยกับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และครอบครัวเป็นอย่างดี นอกจากนี้คาบตำรวจ นพพล ในฐานะนายกเทศมนตรีได้ลงนาม ในบันทึกตกลงจ้างฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ร่วมกับนายจงรักษ์ในฐานะผู้รับจ้าง ต่อมานายวินัย ประศรีศิลปสกุล รักษาการผู้อำนวยการกองคลังในขณะนั้นได้เรียกผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไปพบและฝากเงินค่าโคมไฟแขนวนประดับไปให้นายจงรักษ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ลงชื่อรับเงิน ในใบสำคัญรับเงินลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยไม่มีการมอบฉันทะ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นำเงินมามอบให้แก่นายจงรักษ์จึงทราบว่านายจงรักษ์เป็นคู่สัญญากับทางเทศบาลตำบลห้วยข้าวท่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้มีความเห็นความหนังสือลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ว่าพฤติการณ์และข้อเท็จจริงในกรณีนี้เกี่ยวข้องกับปัญหาข้อกฎหมายของการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ตามมาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แตกต่างจากกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้ว และได้รายงานความเห็นดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งจังหวัดพะเยา ที่ ๒๐๐๗/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเป็นผู้มีส่วน ได้เสียกรณีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวท่า คณะกรรมการดังกล่าวมีมติเอกฉันท์ว่า

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและบุตรจึงเป็นการกระทำอันเป็นการต้องห้ามเป็นเหตุให้สิ้นสุดสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ตามมาตรา ๑๘ ทวิ ประกอบ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยเทียบเคียงแนวความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จ ที่ ๕๙๖/๒๕๔๔ เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิง กับเทศบาลตำบลแจ้ห่ม ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งผู้ฟ้องคดี ทั้งสองหากประสงค์จะโต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้จัดส่งภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า มีความขัดแย้งกับนายกเทศมนตรีตำบลห้วยข้าวเก่า และนายจรงษ์บุตร ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างที่ตนได้ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มี คำวินิจฉัยลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบคำวินิจฉัย ของผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา ที่ทำกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีมีข้อที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ใช้คำว่า จังหวัดพะเยา ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคำวินิจฉัย ตามพิพาทชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น เห็นว่า ถึงแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะใช้ถ้อยคำว่า จังหวัดพะเยา ในข้อความของคำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าวทั้งๆ ที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งได้ลงชื่อและลายมือชื่อในคำสั่งและคำวินิจฉัยโดยได้ระบุตำแหน่งว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา คำสั่งและคำวินิจฉัยดังกล่าวจึงมีรูปแบบและผลที่ชอบด้วย กฎหมายแล้ว ส่วนการใช้ถ้อยคำว่า จังหวัดพะเยา ในข้อความของคำสั่งและคำวินิจฉัย มิใช่สาระสำคัญที่จะทำให้รูปแบบและผลของคำสั่งและคำวินิจฉัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

/แต่เป็น...

แต่เป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือผิดหลงเล็กน้อยที่เจ้าหน้าที่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้เสมอ ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘

กรณีจึงมีข้อที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ได้ทราบข้อเท็จจริงตามที่ถูกกล่าวหาและมีโอกาสโต้แย้งอย่างเพียงพอหรือไม่นั้น เห็นว่า โดยที่คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ มิได้กำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับการสอบสวนและวินิจฉัยของ ผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น ในการออกคำวินิจฉัยในกรณีพิพาทนี้จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติว่า ในกรณีที่คำสั่ง ทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสดังต่อไปนี้ ได้ทราบ ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน เมื่อคดีนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและพยานได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริง หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แจ้งให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองส่งคำชี้แจงพร้อมหลักฐานเพิ่มเติมนอกจากที่ได้ให้ไว้แก่คณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยได้ส่งสำเนาหนังสือเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่า ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ที่ระบุว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลห้วยข้าวก่าได้ให้นายจรงค์ซึ่งเป็นบุตรชายที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน (ตามหลักฐาน สำเนาทะเบียนบ้าน) ได้มาทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีในการทำโคมไฟแชนนระดับจำนวน ๑๐๐ ลูก เป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๐๐๐ บาท โดยมีผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดาผู้รับเงินในใบสำคัญรับเงิน และกรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าได้ทำสัญญากับ เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุยานพาหนะเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๕๐๐ บาท และต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้นายคณัยซึ่งเป็นบุตรชายซึ่งอยู่ในครอบครัวเดียวกัน (ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน) มาทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่าเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุยานพาหนะเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๙๓๐ บาท แนบไปด้วยนั้น เห็นว่า ถึงแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่ได้สรุปข้อเท็จจริงและแจ้งรายละเอียดของกรณีการสอบสวนต่อ

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ตาม แต่กรณีตามหนังสือแนบที่ส่งไปก็มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง มีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงของข้อกล่าวหาอย่างเพียงพอโดยไม่หลงข้อสูในข้อพิพาท ดังกล่าว และระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองส่งคำชี้แจงพร้อมหลักฐาน เพิ่มเติมได้ก็เป็นเวลา ๑๔ วัน จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้แย้งและแสดง พยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

กรณีจึงมีข้อพิจารณาท้ายที่สุดว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำเป็นคู่สัญญากับบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกรณีดังกล่าวคือ มาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้บัญญัติว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำ ให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำ นั้น เห็นว่า คามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้ บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาเทศบาลเข้ามามีประโยชน์ได้เสียกับเทศบาลในขณะดำรงตำแหน่ง อยู่เพื่อให้สมาชิกสภาเทศบาลได้ทำหน้าที่บริการสาธารณะตามกฎหมายอย่างเที่ยงธรรม จึงบัญญัติห้ามมิให้สมาชิกเข้ามามีส่วนได้เสียกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมโดย ไม่คำนึงว่าจะเป็นการได้ประโยชน์จากการเข้าทำสัญญาหรือเข้าทำกิจการใดกับเทศบาลหรือไม่ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดข้อยกเว้นและมีได้กำหนดถึงมูลเหตุจูงใจในการเข้าไป มีส่วนได้เสียในการกระทำดังกล่าวกับเทศบาลที่ตนเป็นสมาชิกอยู่แต่อย่างใด หากข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้กระทำดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล เข้าทำสัญญาหรือเข้าทำกิจการใด กับเทศบาล และเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลหรือ ในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาล กรณีที่ครบองค์ประกอบตามกฎหมายที่สมาชิกผู้นั้นจะต้อง พ้นจากสมาชิกภาพ ดังนั้น การพิจารณาว่าผู้นั้นกระทำผิดหรือไม่ จำต้องพิจารณาจาก ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณีๆ ไป โดยฟังจะต้องพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำ เป็นหลัก เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลห้วยข้าวก่ำเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ มีวาระในการดำรงตำแหน่งจนถึงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ นายदनัยซึ่งเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาล ตำบลห้วยข้าวก่ำในฐานะผู้รับจ้างในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมครุภัณฑ์ยานพาหนะรถยนต์ ส่วนนายจรงค์บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ

ในฐานะ...

ในฐานะผู้รับจ้างทำโคมไฟแชนวระดับ จำนวน ๑๐๐ ลูก ราคาลูกละ ๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท ตามบันทึกตกลงจ้างลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

กรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่าเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าได้เคยนำยานพาหนะรถยนต์เข้ามาใช้บริการซ่อมแซมเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและอื่นๆ ตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้บริหารกิจการร้านไชยวุฒิการยาง และก่อนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าได้ให้นายคนัญบุตรชายประกอบกิจการแทน ทั้งต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงพักอาศัยในบ้านและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับนายคนัญด้วย เมื่อประมวลข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีทั้งหมดแล้ว ฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีส่วนร่วมรู้เห็นในสัญญาที่นายคนัญทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายคนัญบุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ที่วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สิ้นสุดลงตามบทกฎหมายดังกล่าว จึงชอบด้วยกฎหมาย

กรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ปรากฏว่าคาบตำรวจ นพพล นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าได้ขับซึ่งรถจักรยานยนต์มาพบบ้านของนายจรงค์ซึ่งทำโคมไฟแชนวระดับขายบริเวณหน้าบ้านและได้ตกลงจ้างนายจรงค์ทำโคมไฟแชนวระดับ จำนวน ๑๐๐ ลูก ในราคาลูกละ ๔๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท โดยมีนางกัลยา หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้เทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าให้ด้อยคำว่า คาบตำรวจ นพพลกำชับคนให้ดำเนินการจ้างนายจรงค์เป็นผู้จัดทำโคมไฟแชนวระดับแต่เพียงผู้เดียวเพื่อใช้จัดงานประเพณีลอยกระทง ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า อีกทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยังได้รับเงินค่าจ้างแทนนายจรงค์ก่อนที่นายจรงค์จะเข้าทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่าและยังพักอาศัยในบ้านเดียวกับนายจรงค์ เมื่อประมวลข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีทั้งหมดแล้ว ฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีส่วนร่วมรู้เห็นในสัญญาที่นายจรงค์ทำสัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญาที่นายจรงค์บุตรของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๖) แห่ง

/พระราชบัญญัติ...

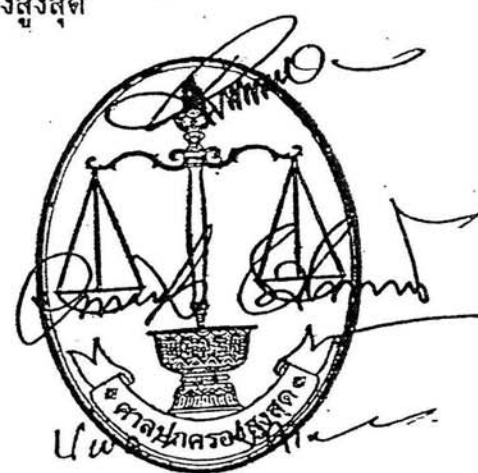
พระราชบัญญัติดังกล่าว คำวินิจฉัยของผู้พิพากษาศาลฎีกาตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
ที่วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ สิ้นสุดลงตามบทกฎหมาย
ดังกล่าว จึงขอด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว
ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับเป็นให้ยกฟ้อง

นายพีระพล เขาวนศิริ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบุลย์ เสียงก้อง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายนพดล เสงเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวราวุธ ศิริยุทธ์วัฒนา
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๗๐๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดหนองคาย ลับ ด่วนที่สุด ที่ นค ๐๐๓๗.๔/๖๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๖๐๕/๒๕๕๑

ตามที่จังหวัดหนองคายได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรี กรณีที่นายธนภุต มณีรัตน์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปาก อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ได้ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่นายธนภุต มณีรัตน์ ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปาก หลังจากเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว จึงขอหารือเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของนายธนภุต มณีรัตน์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปาก จะมีผลผูกพันกับเทศบาลตำบลหนองปลาปากหรือไม่ อีกทั้งเทศบาลตำบลหนองปลาปากได้มีคำสั่งให้นางพุดศิริ โคตรชมพู ปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก ประจำเทศบาลตำบลหนองปลาปาก และให้นางสาวอุศนา แสงไชย รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก รักษาการแทนปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปากกรณีที่ไม่มีนายกเทศมนตรีได้หรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. กรณีที่นายธนภุต มณีรัตน์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปาก ได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเพราะต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) ประกอบกับ มาตรา ๔๘ เบญจ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔๕ (๒) แล้วยังคงปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา จะมีผลเช่นไร นั้น เป็นเรื่องลักษณะเดียวกันกรณีที่เดียวกันกับที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๖๐๕/๒๕๕๑ กรณีที่นายชรัช สุวรรณ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชา ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา และเทศบาลเมืองศรีราชาได้ทราบว่าเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ จึงได้หารือว่าเทศบาลเมืองศรีราชาจะเรียกคืนค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเพราะเป็นบุคคลล้มละลายตามคำพิพากษาจากบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น /ซึ่งตามมาตรา ...

ซึ่งตามมาตรา ๔๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ว่า ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ฉะนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้นายชรัช สุวรรณ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชา เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ ถือได้ว่า นายชรัช สุวรรณ มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษานายชรัช สุวรรณ เป็นบุคคลล้มละลายเป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี เมื่อพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มิได้กำหนดเรื่องการออกจากตำแหน่งภายหลังจากที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงว่าจะเกิดผลอย่างไร กรณีจึงต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง ประกอบกับ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดรองรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น แม้ว่า นายชรัช สุวรรณ จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาก็ตาม แต่เมื่อในระหว่างนั้น นายชรัช สุวรรณ ยังคงปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลมาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ การที่นายชรัช สุวรรณ ได้รับค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่นๆ อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับไปโดยไม่มีมูล อันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินดังกล่าวคืนได้ จึงขอให้จังหวัดหนองคาย นำความเห็นดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไป

๒. กรณีที่ปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากถูกสั่งประจำเทศบาลตำบลหนองปลาปาก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคาย และเทศบาลตำบลหนองปลาปาก ได้มีคำสั่งให้นางสาวอุศนา แสงไชย รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก รักษาราชการแทนปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีกรณีไม่มีนายกเทศมนตรีหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ของประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ วิธีการบริหาร และการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและกิจการอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในเทศบาล ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และข้อ ๒๖๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคาย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกัน กำหนดว่า ในกรณีที่ไม่มีปลัดเทศบาลหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดเทศบาลเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดเทศบาลหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้งพนักงานเทศบาลในเทศบาลซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้รักษาราชการแทน ประกอบกับคำสั่งเทศบาลตำบลหนองปลาปากที่ ๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ มกราคม

/๒๕๕๕ ...

๒๕๕๕ ที่แต่งตั้งนางสาวอุศนา แสงไชย รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก รักษาราชการแทน ปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากถูกสั่งให้ประจำเทศบาลแล้วจึงต้องพ้นจากหน้าที่นั้น เป็นกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการในตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากได้ ดังนั้น นางสาวอุศนา แสงไชย รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปาก จึงเป็นผู้รักษาราชการแทนปลัดเทศบาลตามคำสั่งดังกล่าว และในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรีตำบลหนองปลาปาก รองปลัดเทศบาลตำบลหนองปลาปากซึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนปลัดเทศบาล จึงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็น ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า ตามข้อ ๓ แห่งประกาศ ก.ท. เรื่อง ประกาศกำหนดการส่งพนักงานเทศบาลให้ประจำเทศบาล ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กำหนดว่า การส่งพนักงานเทศบาลให้ประจำเทศบาล ให้นายกเทศมนตรีสั่งได้ตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ถูกสั่งให้ประจำ เว้นแต่กรณีสั่งประจำเทศบาลตามข้อ ๑ (๘) (๙) และ (๑๐) ให้สั่งได้ไม่เกินระยะเวลาที่ผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลา และเมื่อพิจารณาความในคำสั่งเทศบาลตำบลหนองปลาปากที่ ๕๒๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่กำหนดว่า “อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ มีมติให้ความเห็นชอบให้พนักงานเทศบาล รายนางพุลศิริ โคตรชมภู ตำแหน่งปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล ระดับ ๗) ประจำเทศบาลตำบลหนองปลาปากเป็นการชั่วคราวเป็นเวลา ๑ ปี (๑๒ เดือน) เนื่องจากถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและมีการเป็นที่ยสงสัยว่ามีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม โดยให้มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษานายกเทศมนตรีในการบริหารงานต่างๆ ในเทศบาลเป็นการชั่วคราว” เป็นกรณีที่เทศบาลตำบลหนองปลาปากออกคำสั่งให้พนักงานเทศบาลประจำเทศบาลเป็นการชั่วคราว โดยอาศัยมติคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคายที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๓ แห่งประกาศ ก.ท. ฉบับดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้ส่งพนักงานเทศบาลประจำเทศบาลเป็นการชั่วคราวไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ถูกสั่งให้ประจำ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิทธิ์โธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเรียกค่าตอบแทนและค่าป่วยการคืน
(กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเพราะตกเป็นบุคคลล้มละลาย)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๗/๑๒๕๙ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า นายชรัช สุวรรณ ซึ่ง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชา ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา และเทศบาลเมืองศรีราชาได้ทราบ ว่า นายชรัชฯ เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ เทศบาลเมืองศรีราชาจึงได้หารือ จังหวัดชลบุรีว่า เทศบาลเรียกคืนค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเพราะเป็นบุคคลล้มละลายตามคำพิพากษาจากบุคคลดังกล่าวได้ ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งจังหวัดชลบุรีมีความเห็นว่า ค่าตอบแทนในระหว่างดำรงตำแหน่งขณะที่เป็น บุคคลต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้งฯ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลมาโดยตลอด ไม่มีบท กฎหมายใดให้เรียกค่าตอบแทนคืนได้ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๒/๒๕๔๗ และได้หารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดชลบุรี อย่างไร ก็ดี เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและยังไม่มีแนวทางปฏิบัติมาก่อน จึงขอหารือว่า ความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัด ชลบุรี) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๙ (๔)^๑ ประกอบกับ มาตรา ๑๕ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สมาชิกภาพของ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๐๑ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๑๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อ

๑.ลา ๑.ลา

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

๑.ลา ๑.ลา

^๒ มาตรา ๑๕ ๑.ลา ๑.ลา

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจาก ตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือที่ปรึกษาหรือ

สมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมาตรา ๔๕ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ว่า ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ฉะนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้ นายชรัช สุวรรณ เป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐ จึงถือได้ว่านายชรัชฯ มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาว่านายชรัชฯ เป็นบุคคลล้มละลาย^๔ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี เมื่อพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้กำหนดเรื่องการออกจากตำแหน่งภายหลังจากที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงว่าจะเกิดผลอย่างไร กรณีจึงต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งตามมาตรา ๙๒^๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

เลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๔๕ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลาย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ การตกเป็นบุคคลล้มละลายเป็นไปตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๓/๒๕๒๗ โดยประชุมใหญ่ วินิจฉัยว่า “คำว่า “ล้มละลาย” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๔ หมายถึงศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว การที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จึงถือไม่ได้ว่าเป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา^๕ ส่วนพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๖๒ ที่บัญญัติว่า การล้มละลายของลูกหนี้เริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เป็นเรื่องผลเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และการดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยเฉพาะ ห้ามมิให้สถานะบุคคลของลูกหนี้เปลี่ยนเป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไปด้วยไม่”

^๕ มาตรา ๙๒ การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง หรือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ผู้นั้นได้รับเลือกตั้งหรือสรรหามาโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้คืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง ประกอบกับมาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดรองรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น แม้ว่านายชรัชา จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศรีราชาตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาก็ตาม แต่เมื่อในระหว่างนั้นนายชรัชา ยังคงปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลมาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ การที่นายชรัชา ได้รับคำตอบแทนและคำปวยการอื่นๆ อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินดังกล่าวคืนได้

อนึ่ง แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในภายหลังว่า ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลายกรณีของนายชรัชา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แล้ว ก็หาไม่ผลเปลี่ยนแปลงการสิ้นสุดสมาชิกภาพของนายชรัชา ไม่ เพราะสมาชิกภาพได้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่วันที่ศาลพิพากษาให้นายชรัชา ล้มละลาย

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๑

^๖ มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๕๒๔๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทหารี่เกี่ยวกับคุณสมบัติของรองนายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

อ้างอิง หนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ ขย ๐๐๓๗.๔/๑๓๔๖๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดชัยภูมิได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของรองนายกเทศมนตรี กรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่ประสงค์จะแต่งตั้งนายสุนทร แดงสกุล เป็นรองนายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่ แต่บุคคลดังกล่าวไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ จึงเป็นผู้เสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ต่อมานายสุนทร แดงสกุล ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลาดใหญ่ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ และไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจังหวัดชัยภูมิพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า มาตรา ๔๘ ณว แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดว่า รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ อีกทั้งการแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีเป็นดุลพินิจของนายกเทศมนตรีที่จะพิจารณาแต่งตั้งตามที่กฎหมายจัดตั้งได้ให้อำนาจไว้ โดยหากเห็นว่า นายสุนทร แดงสกุล เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับนายกเทศมนตรีก็อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีได้ จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดชัยภูมิถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ อัญฎ ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ และมาตรา ๔๘ ณว ได้กำหนดให้รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ ซึ่งมาตรา ๔๘ เบญจ กำหนดว่า บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ เช่น (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

๒. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นเสียสิทธิดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๓) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และวรรคสองกำหนดว่า การเสียสิทธิดังกล่าวให้มีกำหนดเวลาตั้งแต่วันเลือกตั้ง

/ ครั้งที่ ...

ครั้งที่ผู้ยื่นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้ยื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายสุนทร แดงสกุล ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลาดใหญ่ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ หรือได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แล้ว การเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เพราะมิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๓๗ (๓) ของนายสุนทร แดงสกุล จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่เมื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าว และไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ อีกตั้งแต่เมื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ดังนั้น เมื่อนายสุนทร แดงสกุล ไม่เป็นผู้เสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว บุคคลดังกล่าวก็ไม่ใช่ผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ นว ประกอบกับมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๔๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประิสุทโธ เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖
โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๕๕๓๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทหหรือการประชุมสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ สพ ๐๐๓๗.๔/๑๘๓๗๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดสุพรรณบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรื้อเกี่ยวกับ
ความชอบด้วยกฎหมายในการประชุมสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลตำบลอุทอง อำเภออุทอง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
แล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติไว้ว่า
เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาเสร็จแล้ว จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิม และตามที่มี
การแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้ทำรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่น รายงานนั้นอย่างน้อย
จะต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการ
แปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด การสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ ตลอดจน
การสงวนคำแปรญัตติด้วย และให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่
ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า
คณะกรรมการแปรญัตติได้จัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการแปรญัตติไว้ และไม่มีการจัดส่ง
รายงานการประชุมและบันทึกความเห็นของคณะกรรมการแปรญัตติให้แก่สมาชิกสภาเทศบาลตำบลอุทอง
ก่อนวันประชุมพิจารณาไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง โดยไม่มีเหตุที่จะต้องพิจารณาเป็นการด่วนแล้ว จึงเป็น
การปฏิบัติที่มีชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๑ กำหนดว่า ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สอง ให้ปรึกษา
เรียงตามลำดับข้อเฉพาะที่มีการแปรญัตติหรือที่คณะกรรมการแปรญัตติแก้ไขเท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมสภา
ท้องถิ่นจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า สภาเทศบาลตำบลอุทองมิได้ปรึกษา
เรียงตามลำดับข้อที่คณะกรรมการแปรญัตติแก้ไข แล้วลงมติตามลำดับข้อนั้น โดยให้อ่านความเห็นของ
คณะกรรมการแปรญัตติทั้งหมด แล้วให้ที่ประชุมลงมติเพียงครั้งเดียว โดยที่สภาเทศบาลตำบลอุทองมิได้มีมติให้
ดำเนินการดังกล่าว จึงเป็นการปฏิบัติที่มีชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภา
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๑

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไข
เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะ
/กระทำ...

กระทำได้เฉพาะการขอลดรายจ่าย หรือการขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย การขอลดรายจ่ายหมายถึง การตัดงบประมาณรายจ่ายรายการหนึ่งรายการใดออกทั้งหมด ดังนั้น คณะกรรมการแปรรูปจึงสามารถลดรายจ่ายรายการต่างๆ ตามร่างเทศบัญญัติได้ เว้นแต่รายจ่ายซึ่งมีข้อผูกพันตามข้อ ๖๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๔. กรณีที่จังหวัดสุพรรณบุรีมีความเห็นว่า การที่สภาเทศบาลตำบลอุทงได้ทำการประชุมเพื่อพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในวาระที่ ๑ ขึ้นรับหลักการแล้ว แต่ได้มีการแปรรูปตัดงบประมาณจนเหลือศูนย์บาท โดยมีกระบวนการขั้นตอนที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบจึงเป็นการประชุมที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และอาจเกิดความเสียหายแก่การบริหารเทศบาล รวมถึงส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตเทศบาล จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดสุพรรณบุรีถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า สภาเทศบาลมีหน้าที่พิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ สามารถที่จะลดรายจ่าย (การตัดงบประมาณรายจ่ายรายการใดออกทั้งหมด) ได้ โดยสภาเทศบาลต้องทำการพิจารณาร่างเทศบัญญัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องและเป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์ของเทศบาลและประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลตำบลอุทงให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ควรที่จะได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ให้ปรากฏความชัดเจน เช่น การตั้งงบประมาณของนายกเทศมนตรีตำบลอุทงได้กระทำไปโดยชอบหรือถูกต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ ประการใด การพิจารณาของสภาเทศบาลตำบลอุทงที่ได้ลดรายจ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ นั้น มีเหตุผลอย่างไร เป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับกฎหมายระเบียบและสภาพปัญหาของท้องถิ่นหรือไม่ ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่เทศบาลตำบลอุทงและประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ ประการใด หากผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การจัดทำหรือพิจารณาร่างเทศบัญญัติดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบหรือไม่เหมาะสมประการใด หรือ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลอุทงและประชาชนแล้ว ก็สามารถชี้แจงแนะนำตักเตือน หรือพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แก่ผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมายให้เหมาะสมแก่กรณีต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประวิสุทธิ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร.-โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

D:เขตฯ/ประชุมสภา ท.อุทง

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๓๘๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ทหารือแนวทางปฏิบัติการสนับสนุนงบประมาณติดตั้งระบบกรองน้ำประปาบาดาลเพื่อใช้สำหรับบริโภค
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดปทุมธานี ที่ ปท ๐๐๓๗.๔/๑๘๗๒๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดปทุมธานีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จะสนับสนุนงบประมาณติดตั้งระบบกรองน้ำประปาบาดาลในพื้นที่ตามจุดต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคน้ำสะอาด นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๘ ได้กำหนดว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ (๑) ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน กล่าวคือ (๔) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวังจึงมีหน้าที่ในการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนในการจัดให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ซึ่งจะใช้วิธีการใดในการจัดให้น้ำที่มีคุณภาพเหมาะสมแก่การอุปโภค บริโภค หรือเพื่อการเกษตร นั้น ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแหล่งน้ำในพื้นที่นั้นด้วย หากในพื้นที่มีน้ำบาดาลและองค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์จะนำน้ำบาดาลมาใช้เพื่อให้ประชาชนได้อุปโภคหรือบริโภค และการใช้น้ำบาดาลนั้นมีความจำเป็นต้องติดตั้งเครื่องกรองน้ำหรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใด เพื่อกำจัดหิน ดิน ทราย หรือสิ่งอื่นใดที่มีอยู่ในน้ำ ให้น้ำมีคุณภาพที่เหมาะสมแก่การอุปโภคหรือบริโภคแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวังในฐานะมีหน้าที่ในการจัดให้น้ำอุปโภคและบริโภคแก่ประชาชนก็สามารถดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อการดังกล่าวได้ และหากเป็นการสนับสนุนงบประมาณให้ส่วนราชการหรือองค์กรอื่น ๆ ดำเนินการ ก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ หรือหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ ด้วย โดยต้องเป็นไปเพื่อการบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น

/- อนึ่ง ...

อนึ่ง หากจังหวัดปทุมธานีเห็นว่า การติดตั้งเครื่องกรองน้ำประปาบาดาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวังไม่อาจทำให้น้ำบาดาลนั้นมีคุณภาพที่เหมาะสมแก่การอุปโภคหรือบริโภคแล้ว จังหวัดปทุมธานีควรให้คำแนะนำแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวังถึงวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีน้ำสะอาดใช้ในการอุปโภคและบริโภคต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโส เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๔-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท ๐๘๐๔.๓ / ๑๓๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

ม
มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๓๗.๔/๒๑๖๒๒ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดนครราชสีมาได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอทาหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ได้มีหนังสือถึงประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ขอเสนอผู้ตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว สมัยสามัญสมัยที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ได้แจ้งต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวว่า ร่างข้อบัญญัติดังกล่าวมีข้อผิดพลาดจึงได้ส่งให้ผู้บริหารแก้ไข อีกทั้งในการประชุมครั้งดังกล่าว ได้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ยื่นผู้ตติด่วน ขอให้สภาพิจารณายกเลิกแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว เพราะเป็นแผนพัฒนาที่มีข้อด้วยข้อ ๘ (๓) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้มีมติให้ยกเลิกความเห็นชอบแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว รวมทั้งให้ชะลอการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไว้เป็นการชั่วคราวซึ่งอำเภอสีคิ้วและจังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวให้ครบทั้งสามวาระภายใต้เงื่อนไขหกสัปดาห์ตามมาตรา ๘๗ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่ควรให้ล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงขอทาหรือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ รวมทั้งขอให้พิจารณาคำความเห็นเกี่ยวกับการันระยะเวลาที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ฉบับนี้ให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์ด้วย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ประเด็นเกี่ยวกับการันระยะเวลาที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม กำหนดว่า เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว /ให้เสนอ ...

ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติ และให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว และวรรคหกกำหนดว่า ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเสนอ และให้ดำเนินการตามวรรคสามต่อไป ดังนั้น สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามขั้นตอน วิธีการที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้นจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครราชสีมาหรือมาปรากฏว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้เสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยทำหนังสือที่ นม ๗๒๐๐๑/๐๖๑๖ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ขอเสนอญัตติ ถึงประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว แล้วส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับระบุชื่อที่อยู่ของผู้รับคือ นายณัฐพงศ์ สาสูงเนิน ที่อยู่ ๕๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏตามหลักฐานใบตอบรับว่าได้มีการรับหนังสือฉบับนี้ไว้เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ลงชื่อผู้รับแทนว่า “ไพรวลัย” ระบุความเกี่ยวพันกับผู้รับว่าเป็น “ป้า” ซึ่งการแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับนั้น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการแจ้งคำสั่งทางปกครอง การนัดพิจารณาหรือการอย่างอื่นที่เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กล่าวคือ มาตรา ๗๑ กำหนดว่า การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับสำหรับกรณีภายในประเทศ ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง และมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันนี้ยังได้กำหนดไว้ด้วยว่า กำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือน หรือปี นั้น มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยวันแต่จะได้เริ่มการในวันนั้น หรือมีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคหก และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มิได้กำหนดวิธีการในการส่งญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายไปยังสภาท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะ และโดยที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวมีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินกิจการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้วางข้อบังคับการประชุมไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๖ (๕) ว่า ให้ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้แทนสภาท้องถิ่นในกิจการภายนอก อีกทั้งตามข้อ ๔๓ กำหนดว่า การเสนอร่างข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติให้เป็นหนังสือนำเสนอเรียนประธานสภาท้องถิ่นเพื่อนำเสนอที่ประชุมสภาท้องถิ่นต่อไป กรณีที่หารือมาดังกล่าวนี้ จึงต้องพิจารณาว่าประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวในฐานะที่เป็นผู้แทนของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้รับร่างข้อบัญญัตินี้เมื่อใด โดยจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่านายกององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้รับหนังสือขอเสนอญัตตินี้ไว้ตามความเป็นจริงเมื่อใด และกรณีนี้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้ส่งญัตติดังกล่าวไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว จึงสามารถนำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับได้ โดยถือว่าประธานสภาองค์การบริหาร ...

บริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๗๑ ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้ได้ความที่ชัดเจนจากหลักฐานในการส่ง และเมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้ว เห็นว่าถูกต้อง จะต้องส่งสำเนาให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วน แต่ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ

หากพ้นกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวแล้ว สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวเสนอแล้ว ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคหก

๒. สำหรับประเด็นที่อำเภอสีคิ้วและจังหวัดนครราชสีมามีความเห็นว่า การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวได้มีมติในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้ชะลอการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวไว้เป็นการชั่วคราว ด้วยคะแนน ๑๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑๐ เสียง และงดออกเสียง ๕ คน โดยให้เหตุผลว่าร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ อาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจะต้องพิจารณาว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ ไม่ควรปล่อยให้ล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น เห็นว่าพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ ได้กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วเสนอให้นายอำเภออนุมัติ โดยกำหนดระยะเวลาที่เป็นบทบังคับเด็ดขาดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น หากไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอ ดังนั้น สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวจึงมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวเสนอมาตามขั้นตอน วิธีการที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดไว้ หากเห็นว่าร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ฉบับนี้ไม่ชอบหรือไม่เหมาะสมประการใด ก็สามารถใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบหรือลดรายจ่ายหรือลดจำนวนเงินที่ขอจ่ายต่อไปได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดนครราชสีมาในประเด็นนี้

๓. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้แจ้งให้นายอำเภอสีคิ้วในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ

/บริหาร ...

บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และยังมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเพื่ออนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ตามมาตรา ๕๕ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ให้ครบถ้วน ชัดเจน และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หากปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ก็สามารถใช้อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลโดยการชี้แจงแนะนำตักเตือนองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมายตามความเหมาะสมแก่กรณี รวมทั้งทำการพิจารณาเพื่ออนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้ถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิทธิ์โฮ เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/

๒๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๗ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง หรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพิษณุโลก ที่ พล ๐๐๓๗.๔/๑๘๖๖๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดพิษณุโลกได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหอกลอง อำเภอพรมพิราม ได้มีคำสั่งแต่งตั้งนายประดิษฐ์ บุญคุ้ม เป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหอกลอง ต่อมาศาลจังหวัดพิษณุโลกได้มีคำพิพากษาว่า นายประดิษฐ์ บุญคุ้ม ได้ร่วมกับพวกให้เงินแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลหอกลอง เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่นายณรงค์ฤทธิ์ คำหู่ และเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหอกลอง อันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ (๑) และมาตรา ๑๑๘ จึงให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง และให้รอการลงโทษจำคุกไว้กำหนด ๒ ปี รวมทั้งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนายประดิษฐ์ บุญคุ้ม มีกำหนดสิบปี ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกมีความเห็นว่า กรณีการกระทำความผิดดังกล่าวไม่มีผลให้ต้องขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอันเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหอกลอง แต่อย่างใด นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๘/๓ ได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ และมีได้กำหนดคุณสมบัติอื่นไว้อีก เพียงแต่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔/๒ ว่า เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (๒) รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ และ (๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำสำหรับการพ้นจากตำแหน่งของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นไปตามมาตรา ๖๔/๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กล่าวคือ เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีเหตุ

/ตามที่ ...

Orang tua atau keluarga anak

ตามที่กำหนดไว้สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในมาตรา ๖๔/๑ วรรคหนึ่ง ตาม (๑) เมื่อนายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง (๒) เมื่อนายองค์การบริหารส่วนตำบล มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง (๓) ตาย (๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายองค์การบริหารส่วนตำบล (๖) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒ และ (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก มิได้กำหนดให้เลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดังที่บัญญัติไว้ สำหรับรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๔/๑ (๕) ด้วย ส่วนมาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม ที่กำหนดว่า ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๖๔ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลมนั้น เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการในกรณีที่มี ข้อสงสัยว่าความเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง โดยให้นายอำเภอสอบสวนและ วินิจฉัยโดยเร็ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของจังหวัดพิษณุโลก

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๕ ได้กำหนดให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ แต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคย ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่นไว้ในกรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหนังสือที่ มท ๐๘๐๔.๗/๔๑๔๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๕/๕ ได้กำหนดให้นายองค์การ บริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ซึ่งการพิจารณา เกี่ยวกับการใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าวนี้ จะต้องนำข้อเท็จจริงมาพิจารณาประกอบกับ บทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น โดยคำว่า “เลขานุการ” นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ หมายความว่า “ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกันหนังสือหรืออื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง” โดยทั่วไปแล้วงานเลขานุการ ของผู้บริหารมีหน้าที่ที่สำคัญ คือ การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริหารในทุกๆ ด้าน การติดต่อ ประสานงานให้แก่ผู้บริหาร ประสานการนัดหมายต่างๆ การดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับด้านงานหนังสือหรือ เอกสารให้แก่ผู้บริหาร การจัดเตรียมเอกสารเพื่อกิจการต่างๆ แก่ผู้บริหาร รวมทั้งงานอื่นๆ ที่ผู้บริหารจะพึง มอบหมาย เป็นต้น ซึ่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็มีหน้าที่ตามที่เลขานุการจะต้องปฏิบัติ ดังกล่าว จึงต้องปฏิบัติงานอยู่กับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อช่วยเหลือให้การบริหารราชการของ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำเร็จลุล่วงด้วยดี แม้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ จะมีได้กล่าวถึงคุณสมบัติหรือหน้าที่ของเลขานุการนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดไว้โดยชัดเจน แต่การใช้อำนาจตามกฎหมายในการแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดก็ต้องกระทำให้ถูกต้อง มีข้อเท็จจริงที่มีเหตุผลสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เช่น ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมเป็นต้นว่า ในเรื่องของอายุ ความรู้ความสามารถของบุคคลที่จะมาทำหน้าที่นี้

/รวมทั้ง ...

รวมทั้งต้องสามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เต็มเวลาเช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกรณีของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถนำมาใช้เทียบเคียงเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือถอดถอนเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมาะสมได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสุทโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๕๑-๕๐๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๕๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๕๒๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ปัญหาโต้แย้งในการประชุมสภาเทศบาลเกี่ยวกับการเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุด
อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๓๗.๔/๒๔๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดเชียงรายได้รายงานปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กรณีที่สภาเทศบาลตำบลท่าสุดได้ทำการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุด โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าสุดถูกเสนอชื่อให้สมาชิกสภาเทศบาลเลือกเป็นประธานสภาเทศบาล จำนวน ๒ คน คือ นายรัฐศักดิ์ จะโต และนายถนอม ปินตา ปรากฏว่า เมื่อได้ลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดแล้ว บุคคลทั้งสองคนมีคะแนนคนละ ๖ คะแนนเท่ากัน จึงมีการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดใหม่ และในการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดใหม่ ปรากฏว่า นายรัฐศักดิ์ จะโต ได้คะแนน ๕ คะแนน นายถนอม ปินตา ได้คะแนน ๖ คะแนน และมีบัตรลงคะแนนใบหนึ่งเขียนเพียงชื่อนายรัฐศักดิ์ แต่ไม่ได้เขียนชื่อสกุลด้วย นายต้น สุวรรณภา ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราว ได้วินิจฉัยว่า บัตรลงคะแนนที่เขียนเพียงชื่อนายรัฐศักดิ์ แต่ไม่เขียนชื่อสกุลด้วย เป็นบัตรเสีย ทำให้ผลการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุด นายรัฐศักดิ์ จะโต ได้คะแนน ๕ คะแนน และนายถนอม ปินตา ได้คะแนน ๖ คะแนน นายต้น สุวรรณภา ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราว จึงประกาศให้ นายถนอม ปินตา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุด และมีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าสุดโต้แย้งเกี่ยวกับการวินิจฉัยของประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราวดังกล่าว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขั้นตอนการเลือกประธานสภาท้องถิ่นมีบัตรลงคะแนน ๑ ใบ ที่เขียนเฉพาะชื่อตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ แต่ไม่ได้เขียนชื่อสกุล ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราวจึงได้วินิจฉัยว่าเป็นบัตรเสีย ไม่สามารถนับคะแนนได้ คำวินิจฉัยของประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราวดังกล่าวจึงเป็นคำวินิจฉัยที่ถูกต้องแล้ว และได้เสนอให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่นไว้ว่า ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่ง ที่ตนเห็นว่าสมควรให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่น การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน โดยให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกจากชื่อเหล่านั้น โดยวิธีเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อ เมื่อตรวจนับแล้วให้ประธานที่ประชุมประกาศคะแนนต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้ามีผู้ได้คะแนน /สูงสุด ...

สูงสุดเท่ากันหลายคนให้เลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดนั้น โดยใช้วิธีเดิม ถ้าผลการเลือกใหม่ปรากฏว่ายังมีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลากเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน และปลัดกระทรวงมหาดไทยได้เคยวินิจฉัยปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวนี้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๔๐๐๓ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้รายงานให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับปัญหาโต้แย้งในการประชุมสภาเทศบาลตำบลบ้านดุง สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ เพื่อดำเนินการเลือกคณะเทศมนตรีชุดใหม่แทนคณะเทศมนตรีชุดเดิมที่พ้นจากตำแหน่ง และมีการโต้แย้งการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านดุง ตามข้อ ๑๒๙ ประกอบข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว กล่าวคือ ในขั้นตอนการเลือกนายกเทศมนตรี มีบัตรลงคะแนน ๒ ใบ ที่เขียนเฉพาะชื่อตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ แต่ไม่ได้เขียนชื่อสกุล ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านดุงจึงได้วินิจฉัยว่าบัตรลงคะแนนทั้ง ๒ ใบนั้นเป็นบัตรเสีย ไม่สามารถนับคะแนนได้ แต่สมาชิกสภาเทศบาลบางรายโต้แย้งว่า การวินิจฉัยของประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านดุงดังกล่าวไม่ถูกต้อง เพราะการเขียนเฉพาะชื่อตัวก็น่าจะใช้ได้ไม่น่าจะเป็นบัตรเสีย ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านดุงจึงได้รายงานเรื่องดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณา ตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยของประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านดุงถูกต้องแล้ว จึงได้รายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาต่อไป และปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีถูกต้องแล้ว

๒. ข้อเท็จจริงตามรายงานของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายปรากฏว่า เมื่อมีการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดใหม่ภายหลังจากการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดครั้งแรก นายรัฐศักดิ์ จะโต และนายถนอม ปินตา ผู้ถูกเสนอชื่อ มีคะแนนเท่ากัน ปรากฏว่ามีบัตรลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดใหม่ใบหนึ่งเขียนไว้แต่เพียงชื่อตัวของนายรัฐศักดิ์ จะโต ผู้ถูกเสนอชื่อนั้น มิได้เขียนชื่อสกุลของผู้ถูกเสนอชื่อดังกล่าวด้วย จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามการลงคะแนนเลือกประธานสภาเทศบาลให้ถูกต้องตามวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘ กำหนดไว้ ดังนั้น การที่ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราวได้วินิจฉัยว่าบัตรลงคะแนนดังกล่าวเป็นบัตรเสีย ไม่สามารถนับคะแนนได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายวินิจฉัยว่าคำวินิจฉัยของประธานสภาเทศบาลตำบลท่าสุดชั่วคราวดังกล่าวถูกต้องแล้ว กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นพ้องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิลลภ พริงพงษ์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและ

ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ๗ ก.พ. ๒๕๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๕๒๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๖๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
ของเทศบาลตำบลบางริน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดระนอง ที่ รน ๐๐๒๓.๔/๐๔๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดระนองได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลตำบลบางริน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๒ วรรคสาม ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติไว้ว่า ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติใด ในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลคืนไปยังสภาเทศบาลและให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนมา ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป แต่ถ้าสภาเทศบาลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ระยะเวลาตามกฎหมายดังกล่าวที่กำหนดให้สภาเทศบาลต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยใหม่ให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนมาเป็นระยะเวลาที่เป็นบทบังคับเด็ดขาด และเป็นรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ให้สภาเทศบาลจะต้องกระทำ เพราะหากสภาเทศบาลไม่ดำเนินการให้เสร็จภายในกำหนดเวลานั้น กฎหมายบัญญัติไว้เป็นบทบังคับว่า ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป ซึ่งภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันดังกล่าวนี้ สภาเทศบาลจะกระทำได้แต่เพียงว่า จะยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมหรือไม่ หากสภาเทศบาลยืนยันด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่แล้ว ประธานสภาเทศบาลจะต้องส่งให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดระนองหารือมาปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองได้พิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่สภาเทศบาลตำบลบางรินเห็นชอบและประธานสภาเทศบาลตำบลบางรินได้ส่งไปยังนายอำเภอเมืองระนองเพื่อส่งไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองพิจารณาตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

/แก้ไข ...

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดระนองพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบด้วยและได้ส่งร่างเทศบัญญัติดังกล่าวพร้อมด้วยเหตุผลคืนไปยังสภาเทศบาลตำบลบางรินเพื่อพิจารณาใหม่ ตามหนังสือของจังหวัดระนอง ด่วนที่สุด ที่ รน ๐๐๓๗.๔/๗๓๖๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และสภาเทศบาลตำบลบางรินได้ทำการพิจารณาร่างเทศบัญญัติดังกล่าวใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยมีมติยืนยันในร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ อันเป็นการดำเนินการตามวิธีการ ขั้นตอน และตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ แล้วได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป คือ ประธานสภาเทศบาลตำบลบางรินได้ส่งร่างเทศบัญญัติให้นายกเทศมนตรีตำบลบางรินลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ จึงผ่านพ้นขั้นตอนและระยะเวลาที่สภาเทศบาลตำบลบางรินต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ใหม่ ตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว กรณีนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองจะให้สภาเทศบาลตำบลบางรินทำการพิจารณาทบทวนร่างเทศบัญญัติดังกล่าวใหม่อีกมิได้

๒. ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดระนองหรือมายังปรากฏด้วยว่า นายกเทศมนตรีตำบลบางรินได้มีหนังสือ ที่ รน ๕๒๖๐๑/๑๔๓๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอำเภอเมืองระนอง แจ้งว่า คณะกรรมการแปรรูปที่ดินได้ให้โอกาสผู้บริหารท้องถิ่นที่จะชี้แจงแสดงความคิดเห็น โดยมีหนังสือแจ้งกำหนดนัดประชุมและเชิญผู้บริหารท้องถิ่นเข้าประชุมกับคณะกรรมการแปรรูปที่ดินเพื่อชี้แจงในเรื่องการตัดและปรับลดงบประมาณดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑๑๔ และข้อ ๑๑๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกทั้งตามข้อ ๕๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินได้พิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิม และตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นและประธานสภาท้องถิ่นต้องส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน แต่จากการตรวจสอบหลักฐานทะเบียนหนังสือของงานกิจการสภา ปรากฏว่า มีการลงรับรายงานข้อสรุปการตัดลดรายจ่ายร่างเทศบัญญัติงบประมาณดังกล่าวของคณะกรรมการแปรรูปที่ดินเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่ไม่มีการจัดส่งรายงานของคณะกรรมการแปรรูปที่ดินให้แก่สมาชิกสภาเทศบาลทราบ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้มีการเปิดประชุมสภาเทศบาลตำบลบางรินเพื่อพิจารณาร่างเทศบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ชั้นแปรรูปที่ดิน และวาระที่สาม ชั้นให้ความเห็นชอบตราเป็นเทศบัญญัติ ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่มีการดำเนินการจัดส่งรายงานของคณะกรรมการแปรรูปที่ดินให้แก่สมาชิกสภาเทศบาลก่อน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๐

นอกจากนี้ยังปรากฏตามรายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลบางริน สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏข้อความสรุปได้ว่า ประธานคณะกรรมการแปรรูปที่ดินได้ชี้แจงต่อสภาเทศบาลตำบลบางรินถึงเหตุผลของการตัดลดรายจ่ายรายการดอกเบี้ยเพื่อชำระเงินกู้ดังกล่าวว่า แต่เดิมการก่อสร้างอาคารเทศบาลตำบลบางรินในสมัยที่นายเทิดศักดิ์ คงโต เป็นนายกเทศมนตรีตำบลบางริน ได้ขออนุญาตทำการก่อสร้างอาคารนี้เป็นจำนวนเงินสามสิบล้านกว่าบาท ต่อมานายชวลิต เทพประดิษฐ์ นายกเทศมนตรีตำบลบางริน ได้ขออนุญาตใช้พื้นที่ ๗๕ ไร่ หมู่ที่ ๓ ดำเนินการก่อสร้างอาคารและขอกู้เพิ่มเป็นเจ็ดสิบล้านกว่าบาท ซึ่งสภาเทศบาลตำบลบางรินได้อนุญาตแล้ว แต่ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฉบับนี้ได้กำหนดงบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยในการก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลบางรินที่กู้ไว้เพียงห้าสิบล้านบาท

/ซึ่งมิใช่ ...

ซึ่งมิใช่จำนวนที่สภาเทศบาลอนุญาต เป็นการกระทำผิดวิธีการงบประมาณ เพราะการจะเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินกู้ดังกล่าวต้องขออนุญาตสภาเทศบาลก่อน

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องการตราเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลบางรีนเป็นไปด้วยความรอบคอบ และชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลตำบลบางรีน ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ให้ชัดเจน หากพบว่าการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลตำบลบางรีน หรือการดำเนินการในเรื่องอื่นใด เป็นไปโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวให้ถูกต้องสอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโธ หอมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามจำนวน
ที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีจึงไม่มีอำนาจที่จะกำหนดตำแหน่ง
ผู้ช่วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีและแต่งตั้งบุคคลใดให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสุทโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ม๕๙๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการตราเทศบัญญัติเรื่องสุสานและฌาปนสถาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๓๗.๔/๒๔๔๒๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอรื้อเกี่ยวกับการตราเทศบัญญัติ กรณีที่ประธานสภาเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรรพยา ได้ส่งร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ที่สภาเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างเทศบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติที่นอกเหนือจากที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดไว้ เทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ไม่สามารถกระทำได้ จึงขอรื้อว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๐ (๒) ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมาย กรณีเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติ เพื่อกำหนดรายละเอียดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๓) ลักษณะ สถานที่ที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๔) วิธีการเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษาพยาบาล และเครื่องใช้ ในการนี้ให้ต้องด้วยสุลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ผู้ได้รับอนุญาตที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงาน และการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์จึงมีอำนาจออกเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดรายละเอียดตามมาตรา ๑๑ (๑) - (๕) เท่านั้น และต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานฯ ดังกล่าว

๒. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ เตรส ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย และ (๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ /กฎหมายอื่น ...

กฎหมายอื่น ซึ่งตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ (๓) ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีหรือพนักงานเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ เช่น การอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๖ หรือการอนุญาตให้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๗ โดยการขออนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ออกคำสั่ง และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๓ ดังนั้น นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าวนี้โดยไม่ต้องไปออกหรือกำหนดไว้ในเทศบัญญัติอีก การออกเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถานฯ จะกระทำได้อีกแต่เฉพาะในเรื่องที่มาตรา ๑๑ (๑) - (๕) กำหนดเท่านั้น

๓. ตามร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ข้อ ๕ กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบ หรือข้อ ๗ กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบ โดยข้อ ๓๓ ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามเทศบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้กำหนดไว้แล้วว่า การขออนุญาตและการอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน หรือการดำเนินการสุสานและฌาปนสถานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง อันเป็นอำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มีอำนาจออกกฎกระทรวง ตามมาตรา ๓๐ และรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ไว้ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แล้ว ดังนั้น นายกเทศมนตรีตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์จึงมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาอนุญาตจัดตั้งหรืออนุญาตให้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว กรณีที่ร่างเทศบัญญัติฉบับนี้ไปกำหนดให้นายกเทศมนตรีตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เป็นผู้ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน จึงเป็นการออกเทศบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายดังกล่าว

นอกจากนี้ จากการตรวจสอบร่างเทศบัญญัติฉบับดังกล่าว ยังปรากฏกรณีอื่น ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น ร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เรื่อง สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามข้อ ๕ หรือข้อ ๖ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

/ (๑) อายุ ...

(๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และ (๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ โดยคุณสมบัติตามร่างเทศบัญญัติดังกล่าว นำข้อความในพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) - (๕) มากำหนดไว้ แต่คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕) นี้ ได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ความในข้อ ๘ (๕) ของร่างเทศบัญญัติฉบับดังกล่าว จึงเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานที่ไม่สอดคล้องกับบทกฎหมายด้วยเช่นเดียวกัน อีกทั้งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติเพื่อออกใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายกำหนดไว้นี้ โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดชลบุรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโท เหมทานนท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/

๓๕๕๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒

เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ทารือเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของเลขานุการนายกเทศมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชุมพร ที่ ขพ ๐๐๒๓.๔/๐๐๓๓๖๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดชุมพรได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรือเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของเลขานุการนายกเทศมนตรี กรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลปากตะโกมีความประสงค์จะแต่งตั้งบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเลขานุการนายกเทศมนตรี นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดแนวทางในการแต่งตั้งเลขานุการนายกเทศมนตรีไว้ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ว่า นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีของเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสองคน และได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องต้องห้ามที่เลขานุการนายกเทศมนตรีจะต้องไม่กระทำการดังกล่าวไว้ตามมาตรา ๔๘ จดทศ ว่า เลขานุการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ และ (๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ โดยไม่มีบทบัญญัติอื่นใดในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกเทศมนตรี ว่าต้องไม่เป็นผู้ที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ดังที่กำหนดไว้สำหรับนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๕ เบญจมาตรา ๔๕ นว แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบมาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

อนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น กรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๑๔๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๕/๕ ได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าวนี้ จะต้องนำข้อเท็จจริงมาพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ซึ่งคำว่า “เลขานุการ” นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ หมายความว่า “ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหนังสือหรืออื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง” โดยทั่วไปแล้วงานเลขานุการของผู้บริหารมีหน้าที่ที่สำคัญ คือ การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริหารในทุก ๆ ด้าน การติดต่อประสานงานให้แก่ผู้บริหาร ประสานการนัดหมายต่าง ๆ การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านงานหนังสือหรือเอกสารให้แก่ผู้บริหาร การจัดเตรียมเอกสารเพื่อกิจการต่าง ๆ แก่ผู้บริหาร รวมทั้งงานอื่น ๆ ที่ผู้บริหารจะพึงมอบหมาย เป็นต้น ซึ่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็มีหน้าที่ตามที่เลขานุการจะต้องปฏิบัติดังกล่าว จึงต้องปฏิบัติงานอยู่กับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อช่วยเหลือให้การบริหารราชการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำเร็จลุล่วงด้วยดี แม้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ จะมีได้กล่าวถึงคุณสมบัติหรือหน้าที่ของเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้โดยชัดเจน แต่การใช้อำนาจตามกฎหมายในการแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องกระทำให้ถูกต้อง มีข้อเท็จจริงที่มีเหตุผลสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เช่น ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในเรื่องอายุ ความรู้ความสามารถของบุคคลที่จะมาทำหน้าที่นี้ รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เต็มเวลาเช่นเดียวกันกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานซึ่งเทศบาลตำบลปากตะโกอาจนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาแต่งตั้งเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลปากตะโกให้มีความเหมาะสมได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประวิสุทธิ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖